SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE

Infocard

AN XIII
(Prima apariție în Decembrie 1994)
NUMĂR 43
NUMĂR 2/2008
IUNIE 2008

Publicatie a
Societății Române de Cardiologie

Redactor șef: Prof. Dr. Carmen Ginghină
Redactor adjunct: Dr. Mihaela Rugină
Fondator: Prof. Dr. Eduard Apetrei

CONȚINE DATE PRIVIND AL 47-LEA CONGRES NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE
pag. 23

Din partea Președintelui

CATEVA GANDURI ... LA CAPAT DE DRUM

Cei trei ani de mandat sunt pe sfârsite şi o nouă echipă proaspată şi ambitioasă e pe cale să preia conducerea Societătii noastre. Cred că a sosit momentul de reflexie asupra ceea ce ne-am propus să facem şi ceea ce am reuşit sau nu am reuşit pe parcursul acestor ultimi 3 ani.

De la început vreau să Vă mărturisesc că pentru mine personal această postură, cu-adevărat surpinzatoare şi inedită, s-a contituit într-o experiență de viață probabil unică care mi-a împlinit unele speranțe dar mi-a şi deschis ochii asupra unor aspecte ce nu le poți sesiza decât din vârful piramidei.

Ca orice noi sosiți ne-am dorit la inceput de drum să aducem un suflu nou şi să contribuim cu cât putem la dezvoltarea Societății Române de Cardiologie. Spuneam atunci că vom fi preocupați de promovarea tinerilor cardiologi, că vrem să revitalizam filialele județene ale Societății, să diversificam activitatea Grupurilor de lucru, să amendăm statutul, să imbogățim substanța Congreselor, să inființăm un sediu permanent şi câte şi mai câte.

Poate cea mai importantă realizare a constat în faptul că am reuşit să facem o echipă şi să demonstrăm că suntem capabili să trecem peste orgolii sau puncte de vedere individualiste, să găsim soluții în comun, să ne înțelegem şi să ne i împrietenim dincolo de funcții sau ierarhii şi cred cu convingere că acest exemplu merită să fie urmat.

Ce am făcut nou?

În plan organizatoric am reuşit să promovăm pe langă Congresul Național de cardiologie o a doua manifestare națională de anvergură a cardiologiei romaneşti prin înființarea *Conferinței Naționale a Grupurilor de lucru* care a ajuns la a treia ediție. Am reuşit astfel să asigurăm într-un mediu academic o tribună de la care experții Grupurilor de lucru să poată împartăşi cu generozitate din experiența unor domenii pentru care au făcut pasiune şi li s-au dedicat profesional. Meritul aproape în totalitate îl au Președinții Grupurilor de lucru şi echipele lor care au făcut tot ceea ce se poate pentru ca acestă manifestare să aibă continuț şi staif. Şi au reuşit cu prisosință motiv pentru care vreau să le mulțumesc şi pe acestă cale în mod deosebit pentru sprijinul, disponibilitatea şi profesionalismul de care au dat dovadă. De altfel pentru cei care nu au putut participa stă marturie buletinul informativ al acestor reuniuni – *"CardioNews"* - pe care l-am editat in fiecare an şi care cuprindea esența sesiunilor.

Congresul Național de cardiologie, ca cea mai importantă manifestare ştiințifică a SRC a constituit o permanentă provocare pentru noi în sensul amplificării, diversificării şi creşterii valorii profesionale. Am inițiat sesiuni noi care am dorit să aducă un plus valoric şi de participare. Au aparut astfel în fiecare an în programul congresului *"Sesiunea rezidentilor"*, *"Sesiunea Romanian Society of Cardiology – European Society of Cardiology"*- cu invitați de marcă de la acest nivel, *"Sesiunea "Cardiologi romani de pretutindeni"* dedicată diasporei cardiologice romaneşti, un nou *simpozion bilateral romano-german* pe langă deja tradiționalele manifestări romano-franceze sau romano-italiane, reuniuni de tip *"Expert Meeting"* destinate analizei

Din cuprins:

- Propuneri candidaturi SRC 3
- Curs CULTURA 5
- A 8-a Conferinta de Aterotromboza 6
- Noutati de la ACC 9
- Cursul Controverse in Cardiologie 13
- Conferinta Grupurilor de Lucru ale SRC 15-18
- Maestrii si discipoli 20
- Agenda manifestarilor stiintifice SRC 23

ghidurilor si cazurilor clinice dificile, sedinte de comunicari ale *Registrelor Nationale*, etc. Ideea unui *Invitat de onoare al Congresului* ni s-a parut utila si am promovat-o avand privilegiul de asculta minunate dizertatii sustinute de carturari contemporani de seama ai neamului cum au fost cele prezentate de Andrei Plesu si Horia Roman Patapievici.

Spuneam de intentia de *promovare a tinerilor* sau *"mai-tinerilor"* cardiologi la tribuna congresului de care nu se prea apropiasera in anii trecuti. Am invitat astfel colegi din mediul universitar si neuniversitar sa sustina conferinte in plen sau "lectures" intercalate in cadrul sesiunilor de prezentari a lucrarilor stiintifice. Am avut parte de un raspuns intotdeauna entuziast iar prestatiile excelente ale acestor colegi nu ne-au inselat asteptarile. Aceeasi pledoarie am avut-o si in legatura cu participarea tinerilor cardiologi ca lectori in cadrul cursurilor itinerante organizate de Societatea noastra anual si va pot spune ca a fost o reala reusita.

Pentru mapa fiecarui Congres organizat am reusit sa editam cate un volum intitulat *"Progrese in cardiologie"* la care contributia expertilor de la nivelul Grupurilor de lucru a fost hotaratoare si de un inalt nivel stiintific. S-au dezbatut in acest cadru in fiecare an cele mai fierbinti subiecte din cardiologia moderna, redactarea, selectia si iconografia fiind la un nivel comparabil cu cel international. De asemenea am reusit sa tinem pasul, sa redactam si sa traducem in format electronic toate noile ghiduri elaborate de ESC. Nu in ultimul rand as aminti si de *Agenda Cardiologului* pe care ne-am straduit sa o facem sa ajunga sub pomul de Craciun in fiecare an in casele tuturor colegilor din tara, agenda care am dorit sa contina informatii cat mai utile legate de Societatea noastra, de calendarul intern si international al manifestarilor stiintifice, de noile trialuri sau minighiduri de diagnostic si tratament precum si alte date de interes profesional.

In fine, am mai avut ambitia de a gasi un *sediu* pentru Societatea noastra si am reusit. Datorita unor generoase sponsorizari obtinute in principal de la Companiile farmaceutice incepand de anul trecut sediul nostru functioneaza avand pe langa birourile necesare personalului administrativ spatii destinate sedintelor Consiliului de conducere, Revistei Romane de Cardiologie si Infocard-ului, Filialei Bucuresti a SRC si un placut loc de protocol.

Exemplele ar mai putea continua dar cred ca e momentul sa va impartasesc cate ceva si din neimplinirile noastre.

In primul rand *nu am reusit asa cum ne-am dorit sa revigoram activitatea de la nivelul filialeor din tara* si aceasta si din multiple motive. Interesul general scazut pentru acest gen de activitate, numarul redus de cardiologi din anumite judete, pleiada de manifestari stiintifice care umplu la refuz agenda colegilor, simpozioanele de firma furnizoare de credite si cockteiluri sunt doar cateva din cauzele care explica in parte lipsa activitatii la nivelul filialelor, acolo unde acestea exista si spun asta deoarece sunt suficiente exemple unde fie ca sunt doar pe hartie fie ca nu sunt de loc. Daca ar fi sa evidentiem ceva in acest domeniu ar trebui sa mentionez filiala Bucuresti care a avut o activitate ireprosabila si cred ca ar trebui sa fie un exemplu pentru altii in viitor. Vina ne apartine in cea mai mare masura noua celor care am condus Societatea pentru ca sunt sigur am fi putut face mai mult, am fi putut sa ne implicam direct in organizarea programelor locale dar nu am facut-o poate cum trebuia si pentru asta ramanem datori colegilor.

Pentru mine personal, probabil, cea mai mare nerealizare, daca se poate spune asa, e faptul ca *nu am reusit sa aducem unele modificari statutului SRC* asa cum bunul simt si practica internationala o reclama. Am insistat mult asupra modificarii statutului medicilor rezidenti din Societatea noastra care ar trebui sa fie doar membri afiliati pana la obtinerea specialitatii moment din care sa dobandeasca si calitatea de a fi alesi şi de a vota. Am intampinat insa o mare rezistenta in acesta problema care, desigur, venea din partea celor care mizeaza pe mentinerea starii de fapt, ce permite o manevrare a voturilor tinerilor rezidenti urmare a influentelor inerente la care sunt supusi acolo unde isi desfasoara stagiile. Raman la convingerea, aşa cum de altfel e valabil peste tot in lume, ca nu e normal ca studentii sa voteze promovarile in functiile didactice pentru dascalii lor şi nici medicii rezidenti sa voteze alegerea presedintelui sau vicepresedintilor SRC. In fine, am mai vrut ceva şi nu am reusit: *sa statuam anumite conditii minime de indeplinit pentru cei care candideaza la functiile de conducere in Societatea* noastra dar reactia a fost de respingere ferma cel putin din partea majoritatii membrilor Consiliului de conducere şi spun asta deoarece la un sondaj de opinie facut in randul membrilor Societatii (peste 500 membrii) acestia in proportie de 80-90% erau de acord cu propunerile mele ce vizau statutul rezidentului şi respectiv un barem minim de realizari şi experienta pentru candidati.

Timpul nu e pierdut şi sper ca pe masura maturizarii Societatii noastre va veni şi clipa in care sa ne dorim cu-adevarat, sa ne intereseze chiar, ca alegerile sa fie corecte iar persoanele alese sa corespunda profesional, stiintific, moral si managerial.

Din nefericire nici initiativa infiintarii unei *Fundatii afiliate Societatii Romane de Cardiologie* si care sa serveasca nemijlocit interesele acesteia (initiativa care nu mi-a apartinut dar care am sustinut-o in totalitate) nu s-a bucurat de succes, suspiciunile, orgoliile şi "scenaritele" de tot soiul impiedicand deocamdata implinirea acestui obiectiv.

Inchei deoarece spatiul editorial ma constrange şi deoarece toate acestea le veti putea auzi detaliat şi in raportul ce il voi prezenta la Congres, nu inainte insa de a multumi colegilor din echipa de conducere şi din secretariatul Societatii precum şi Companiilor farmaceutice şi altor sponsori pentru sprijinul permanent şi esential pe care mi l-au acordat şi fara de care nu as fi reusit atat cat am reusit sa fac in acest mandat.

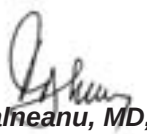

Prof. Radu Capalneanu, MD, PhD, FESC,
Presedintele SRC

Stimati colegi,

Intrucat anul acesta va avea loc alegerea Presedintelui Societatii Romane de Cardiologie pentru mandatul 2011-2014 precum si alegerea Consiliului de conducere pentru perioada 2008-2011, va trimitem situatia candidaturilor depuse pana la data de 20 iunie 2008. Incepand din acest moment lista candidaturilor se considera inchisa si va putea fi consultata timp de 3 luni inaintea alegerilor pe site-ul Societatii Romane de Cardiologie – www.cardioportal.ro (persoanele propuse, cine a facut propunerea, curriculum vitae al candidatilor si proiectele de intentie pentru cei care s-au inscris sa candideze la functia de viitor Presedinte)

Candidaturi (in ordine alfabetica)

Pentru functia de viitor presedinte al SRC:

- Conf.Dr. I.M.COMAN- Institutul de Cardiologie "Prof. Dr.C.C.Iliescu", UMF Bucuresti (autopropunere).
- Prof. Dr. Dan Dominic IONESCU (propunere făcută de Consiliul de Conducere al SRC prin vot majoritar).
- Prof. Dr. Marius VINTILA (propunere făcută de Presedintele SRC Prof.Dr. Radu Capalneanu si respectiv de membrii Consiliului de conducere al SRC prin vot majoritar).

Pentru functiile de vicepresedinti ai SRC:

- Dr. Radu CIUDIN - Inst. de Cardiologie "Prof. Dr. C.C.Iliescu" (autopropunere).
- Prof Dr Doina DIMULESCU -SUU Elias - UMF Bucuresti (propunere facuta de Prof Dr Radu Capalneanu)
- Prof.Dr. Dan GAITA – Centru de Cardiologie, UMF Timisoara (autopropunere)
- Dr Gabriel TATU CHITOIU – Spitalul Clinic de Urgenta "Floreasca", Bucuresti (autopropunere)

Pentru functia de secretar al SRC:

- Conf.Dr. Adriana ILIESIU – Spclinic Caritas – UMF Bucuresti
  (propunere facuta de Presedintele ales al SRC Dr. Dan DELEANU)

!!! Conform statutului, noul Presedinte are dreptul de a face o prima propunere. Doar in cazul in care aceasta nu intruneste 50%+1 voturi se vor face alte propuneri in cadrul Adunarii Generale de alegeri.

Pentru functia de membru in Consiliul de conducere al SRC (Board):

- Prof.Dr. Catalina ARSENESCU GEORGESCU – Centrul de Cardiologie Iasi (propunere facuta de Prof.Dr. Marius VINTILA)
- Conf.Dr. Serban BALANESCU – Spitalul de Urgenta Floreasca – Bucuresti (autopropunere)
- Conf.Dr. Daniela BEDELEANU – Institutul Inimii "N. Stancioiu" – Cluj Napoca (propunere facuta de Prof. Dr.Radu Capalneanu)
- Prof.Dr. Mircea CINTEZA – Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti (autopropunere)
- Prof.Dr. G.Andrei DAN – Spitalul Clinic Colentina – UMF Bucuresti (autopropunere)
- Prof Dr Maria DOROBANTU – Spitalul de Urgenta Floreasca – UMF Bucuresti-(autopropunere)
- Prof.Dr. Carmen GINGHINA – Inst. de Cardiologie "Prof. Dr. C.C.Iliescu" (autopropunere)
- Prof. Dr Benedek IMRE – UMF Targu-Mures (propunere facuta de Dr Rodica TOGANEL)
- Conf.Dr. Florin MITU – Spitalul de Recuperare UMF Iasi (propunere facuta de Prof.Dr. Catalina ARSENESCU GEORGESCU)
- Dr Adrian TASE -Spitalul Judetean de Urgenta Arges (autopropunere)

CURS
INSUFICIENȚA CARDIACĂ ACUTĂ

În data de 15 februarie 2008 s-a desfăşurat la Cluj, al doilea modul al cursului de Insuficienţă Cardiacă Acută. Cursul, organizat de Grupul de Lucru de Insuficienţă Cardiacă şi de Fundaţia ASCAR a avut ca director pe Profesor dr. Cezar Macarie şi a beneficiat de lectori cu experienţă în domeniul insuficienţei cardiace acute.

Cursul a avut două părţi "Insuficienţa cardiacă acută- o abordare practică" ilustrată prin conferinţe şi o a doua parte "Sesiunea de cazuri clinice în Insuficienţa cardiacă acută" în care au fost prezentate 15 cazuri clinice de insuficienţă cardiacă acută, atât din practica cardiologică cât şi din practica terapiei intensive.

În prima parte, prof.Radu Capâlneanu a prezentat în introducere care sunt obiectivele acestei manifestări ştiinţifice şi a motivat actualitatea temei cât şi multiplele dificultăţi cu care se confruntă medicul ce îngrijeşte pacienţii cu insuficienţă cardiacă acută.

Definiţia insuficienţei cardiace acute şi nivelul actual de cunoaştere a datelor epidemiologice au fost prezentate detaliat de Profesor Cezar Macarie.

Markerii bioumorali în Insuficienţa Cardiacă Acută, care au semnificaţia conferită de marile registre europene şi americane, au fost discutaţi de Profesor Ion Brukner.

Coroborarea datelor clinice şi paraclinice cu scopul stabilirii unor profiluri hemodinamice a fost prezentată de Dr. Ovidiu Chioncel în conferinţa "Evaluare clinico-hemodinamică a pacientului cu Insuficienţă Cardiacă Acută".

Doamna Profesor Maria Dorobanţu a prezentat sintetic problemele importante de diagnostic şi tratament ale insuficienţei cardiace acute, asa cum sunt enunţate de Ghidul Societăţii Europene de Cardiologie.

Rolul medicaţiei inotrop pozitive în stabilizarea pacientului critic cu insuficienţă cardiacă acută a fost comentat de Conferenţiar Dr. Serban Bubenek. A fost subliniată fereastra mică de siguranţă a acestei medicaţii, dar şi faptul că este singura alternativă la pacientul cu hipoperfuzie tisulară. Medicaţiile inotrope noi au fost prezentate extrem de elegant de Profesor Cezar Macarie, atât din punct de vedere al mecanismului de acţiune cât şi a evidenţelor de ordin trial clinic. Ulterior, Doamna Conferenţiar Dr. Daniela Filipescu, a prezentat experienţa clinică cu Levosimendan în perioada perioperatorie la pacientul de chirurgie cardiacă.

Optimizarea tratamentului farmacologic, înainte de externarea pacientului cu insuficienţă cardiacă acută, a fost prezentată de Profesor Radu Capâlneanu. A fost subliniată importanţa acestei etape, fiind singura asociată cu îmbunatăţirea supravieţuirii.

Toate prezentările amintite au fost extrem de comentate şi discutate, de remarcat gradul mare de participare al sălii, care a solicitat experienta personala a fiecărui lector.

"Sesiunea de cazuri clinice în Insuficienţa Cardiacă Acută" a fost concepută pentru a sublinia diversitatea etiologiilor şi a comorbidităţilor caracteristice unui pacient cu Insuficienţă Cardiacă Acută. Această sesiune a fost ilustrată de 15 cazuri clinice, 12 de cardiologie şi 3 de terapie intensivă. Au prezentat cazuri clinice de cardiologie dr.Adela Serban (Cluj), dr.Emanuel Stoica (Bucureşti), dr.Ruxandra Cristodorescu (Timişoara), dr.Adriana Gurghean (Bucureşti). Cazurile de terapie intensivă au fost prezentate de Conferenţiar dr. Serban Bubenek şi de dr. Mihai Luchian (Bucuresti).

Cazurile clinice au captat atenţia participanţilor fiind discutate şi comentate de lectori şi participanţi.

Stadiul actual al "Registrului Român de Insuficienţă Cardiacă Acută" a fost prezentat de dr.Ovidiu Chioncel, evidenţiandu-se centrele cu înrolare activă.

În încheiere, Profesor dr. Cezar Macarie, a subliniat aspectele comune dar şi diferenţele de abordare şi interpretare dintre punctele de vedere european şi american, diferenţe catalogate de Profesor Mihai Gheorghiade în mai la Bucureşti ca "diferenţa dintre scientism şi pragmatism"

Dr.Ovidiu Chioncel

CURS "CULTURA"

ERA, LA ÎNCEPUT DE PRIMĂVARĂ...

La început de anotimp al florilor, pe 7 martie, oraşul de sub Pietricica, Piatra Neamţ, a fost locaţia cursului "CULTURA" (**Cu**m eva**L**uăm cum **T**ratăm hipertensi**U**nea a**R**terial**Ă**).

Cursul s-a desfăşurat la centrul de conferinţe al hotelului Central. Organizat de SRC, gazda mărinimoasă, care şi-a deschis larg braţele, cuprinzând şi primind intr-o sala arhiplină, peste 230 de medici – cursanţi, care aşteptau de la ora 8 dimineaţa apariţia echipei de vorbitori, cu gîndul la un adevărat regal de HTA, după titlurile şi numele din program.

Echipa de conferenţiari, mari profesori de cardiologie, a unit la un loc Ardealul, Muntenia şi Moldova, transformând Piatra Neamţ, pentru o zi, într-o adevarată capitală a "CULTURII". Cursul s-a desfăşurat dens, în stil maraton, având la pupitru pe Prof.Dr.E.Apetrei – director de curs.

Deschiderea şi începutul au fost făcute de Prof. Dr. R.Capalneanu – preşedintele SRC. Domnia sa, într-o pledoarie cu referire la definiţie – concept, clasificări şi risc cardiovascular, urmând un anume fir conceptual al unei boli particulare, a deschis inima şi interesul auditoriului pentru întreaga zi.

Ulterior conferinţele s-au succedat ritmic, după cronometru, pe capitole:

HTA esenţială, evaluare, diagnostic, investigaţii, noutăţi de ghid 2007, şi ulterior strategii de tratament în HTA – Prof. Dr. E.Apetrei.

HTA secundară:

- evaluare, diagnostic – Prof. Dr.D Dimulescu.
- tratamentul HTA renovasculare – Prof. Dr.R. Capalneanu

Capitolul HTA – risc cardiovascular total, factori de risc, leziuni de organ ţintă, factori de risc metabolici, complicaţii, comorbidităţi, a fost dezvoltat în mai multe conferinţe:

- HTA şi insuficienţa cardiacă, HTA şi situaţii clinice speciale – Prof.Dr.C.Ginghină
- HTA şi diabetul zaharat, HTA şi sindromul metabolic – Prof.Dr.C.Macarie
- HTA şi insuficienţa renală – Prof. Dr.C.Georgescu - Arsenescu
- HTA şi AVC (stroke) – Dr.M.Rugină

Tratamentul urgenţelor în HTA – Prof. Dr.D.Dimulescu

Au fost 2 conferinţe speciale de evaluare:

- evaluarea funcţiei arteriale – Dr.R.Darabont
- moduri de măsurare a TA – Dr.C.Matei

Două sesiuni de prezentări de cazuri deosebite au exemplificat şi întregit armonios dezbaterile (Dr.M. Rugina, Dr.R.Darabont, Dr.C.Matei, Dr.P.Ionescu, Dr.R.Sascau).

Lucrările s-au ţinut într-o deplină atmosfera de lucru, cu precizări şi sublinieri, pe masura importanţei problemei discutate, HTA fiind recunoscută şi declarată de OMS, drept prima cauză de mortalitate la nivel mondial.

O boală perfidă, care vine pe nesimţite, afişează viclean o faţă blândă, aparent inocentă, dar care distruge neîncetat şi aşteaptă tăcut atacul decisiv. Un monstru care se ascunde cu grija, lăsându-şi la vedere doar una din armele de atac – creşterea valorilor tensionale. Dar cercetarea medicală, intuind aceasta, încearcă să aducă noi piese componente pentru construirea şi cunoaşterea părtii nevăzute. Una din aceste piese, cu siguranţă o constituie conceptul de risc cardiovascular total - subiect central al cursului. Să sperăm că se vor adauga încă multe alte piese, care vor construi şi demasca adevarata formă şi dimensiune a acestei boli, facând poate cândva posibilă vindecarea ei.

La sfârşitul cursului şi zilei, în aer plutea oboseala şi - deja – parfumul lui "8 Martie". S-au împărţit flori, s-au schimbat impresii şi zâmbete.

Mulţimea de medici – cursanţi, tăcută, cu gândul şi inima rămase înca la cele ascultate, se contura liniştit spre ieşire.

Plecau, mai bine echipaţi pentru lupta cu această boală.

Afară, înserarea se pregătea să-şi întindă domol haina pe culmile din jur. Doar şiragul mărgelelor de telegondolă se prelingea tăcut, sus, deasupra hotelului, spre una din culmi.

Era un moment de linişte şi pace din viaţa agitată a unor medici.

Era, la început de primavară… .

Dr.Mihai Cuciuc

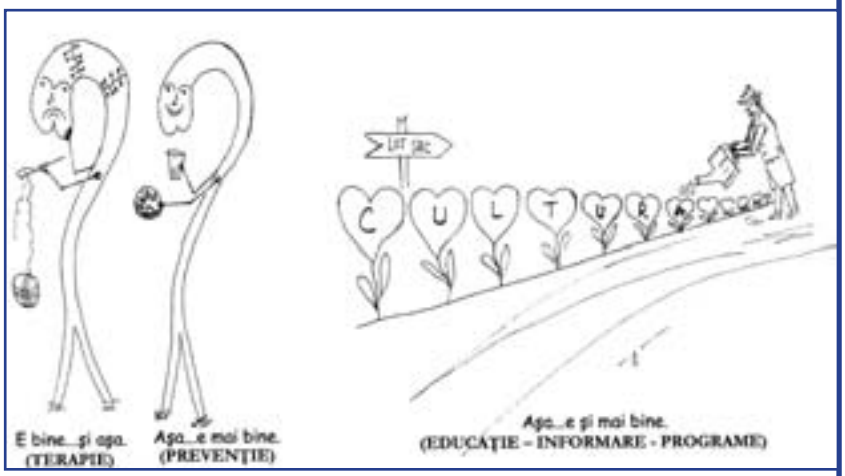

A 8-a CONFERINȚĂ DE ATEROTROMBOZĂ, BUCUREŞTI, 21-22 MARTIE 2008

Devenită o prezență firească în peisajul medical la începutul primăverii, ediția de anul acesta a Conferinței Naționale de Aterotromboză, a 8-a, organizată sub egida Societății Române de Cardiologie şi a Asociației Naționale Române de Stroke (AVC), cu sprijinul Companiei Sanofi-Aventis, a prilejuit reîntâlnirea cardiologilor şi a neurologilor pe tărâmul preocupărilor comune – arborele vascular.

Încă din prima sesiune a Conferinței, deschisă de "amiralii" cardiologiei şi neurologiei româneşti, Prof. Dr. Eduard Apetrei şi Prof. Dr. Constantin Popa, ținta discuțiilor a fost clar definită: arterele. După prezentarea structurii şi funcției acestora, a urmat o amplă expunere a impactului asupra sistemului nervos central a suferinței arteriale, atât la nivel celular cât şi funcțional.

În a doua sesiune a primei zile conferințele au reluat, aducând elemente noi asupra cărora cercetările ultimilor ani au adus clarificări, mecanismele care contribuie la apariția şi progresia aterosclerozei, discutându-se şi aspecte specifice diferitelor teritorii în care aceasta se manifestă (coronarian, periferic, renal). Prof. Dr. M. Dorobanțu a reluat, cu aducerea la zi a datelor existente, mecanismele celulare ale destabilizării plăcii de aterom. Eliberarea mediatorilor celulari şi mai ales rolul jucat de oxidul nitric în procesul de dezvoltare a plăcii de aterom a fost amplu discutat ulterior de Prof. Dr. D.D. Ionescu. O atenție specială în cadrul acestei sesiuni a fost acordată modului în care evaluăm placa aterosclerotică instabilă, cauzatoare de evenimente trombotice acute, tehnicile imagistice specifice fiind ilustrate de Prof. Dr. D. Vinereanu. Afectarea aterosclerotică arterială non-coronariană a fost "disecată" de Prof. Dr. R. Căpâlneanu, ulterior Prof. Dr. L. Gherasim şi Conf. Dr. I.M. Coman referindu-se specific la particularitățile afectării aterosclerotice a arterei renale şi, respectiv, a arterei subclavii.

Şi pentru ca teoria este utilă dar numai dacă o aplicăm în practică, a doua parte a primei zile a fost dedicată prezentărilor de cazuri clinice, atât cazuri de cardiologie (Dr. C. Pop, Dr. G. Tatu-Chițoiu, Conf. Dr. D. Gaiță) cât şi de neurologie (Dr. V. Rotaru, Conf. Dr. A. Nistorescu). Fiecare din cazurile aduse şi expuse în fața auditoriului a atras atenția prin ceva particular, de la modul de abordare clinică, de investigare a parametrilor de laborator, de evaluare imagistică, până la modul

continuare in pag.7

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL ASUPRA CARDIOLOGIEI

MONTE CARLO (MONACO) 27 FEBRUARIE 2008

În micul şi cochetul principat din nordul Mediteranei, a avut loc la sfârşitul lunii Februarie a şasea ediție a „CONFERINȚEI ASUPRA OXIDULUI NITRIC ŞI A ROLULUI ACESTUIA ÎN BOALA HIPERTENSIVĂ". Această manifestare anuală ce reuneşte personalități de mare prestigiu s-a desfăşurat în centrul de conferințe „GRIMALDI" de pe superba faleză ce desparte marea de Alpii Maritimi.

Lucrările au fost deschise de L.J.IGNARRO, laureat al premiului NOBEL pentru medicină, cu expunerea „OXIDUL NITRIC CA O MOLECULĂ SEMNAL". S-au abordat în continuare teme variate, cum ar fi: „Este în acest moment HTA bine controlată", „Ce este nou în Ghidurile de hipertensiune din 2007", „Strategiile antihipertensive, de la trecut la viitor", „Betablocantele, diferențe între substanțele aparținând aceleasşi clase", „De la hipertensiune la insuficiența cardiacă".

Țara noastră a participat cu un număr impresionant de specialişti, peste cincizeci, una dinte delegațiile cele mai numeroase. Îmbucurător a fost faptul că cei prezenți proveneau atât din marile centre universitare cât şi din spitale orăşeneşti.

Am fost împreună tineri, specialişti la debut de carieră, cât şi veterani ai cardiologiei de provincie, cum se poate vedea în fotografia alăturată.

Spre încântarea noastră, Dl.Prof.dr.MARIUS VINTILĂ a susținut două conferințe mult apreciate de cei prezenți; „EPIDEMIOLOGIA PACIENȚILOR SUFERIND DE INSUFICIENȚĂ CARDIACĂ" şi „DIFERITE ABORDĂRI PENTRU DIFERITE FORME DE INSUFICIENȚĂ CARDIACĂ".

Mesajul cel mai important transmis participanților a fost că NEVIBOLOLUL, la fel ca şi CARVEDILOLUL nu are dezavantajele metabolice ce se întâlnesc la celelalte betablocante şi poate fi utilizat în prima linie ca antihipertensiv în toate situațiile.

Principatul MONACO pare să fie cel mai sigur, mai curat şi mai civilizat loc din lume, criminalitate zero în ultimii ani, iar defibrilatoarele automate pot fi găsite la tot pasul.

Dr.Paul Ionescu
Dr.Radu Grigoriu

continuare din pag.6

de rezolvare terapeutică a situațiilor practice. Bogat ilustrate cu imagini obținute prin tehnici invazive şi non-invazive, unelte de nelipsit în explorarea pacienților cu suferință aterosclerotică, din ce în ce mai mult la îndemâna noastră, cazurile prezentate au demonstrat că aplicarea "teoriei" trebuie făcută individualizat în funcție de contexul pacientului.

Conferințele de neurologie susținute în această a doua parte a zilei au "întrerupt" în mod fericit prezentările clinice, aducând în discuție date importante privind complicațiile aterosclerozei. Problema accidentelor vasculare medulare (spinale), variantă mai puțin cunoscută de manifestare aterotrombotică, a fost abordată exhaustiv de Prof. Dr. O. Băjenaru. Semnelor de întrebare pe care le ridică medicilor curanți pacientul cu stenoze carotidiene asimptomatice, fie ele semnificative sau la limita semnificației, a încercat să le răspundă în prezentarea sa Dr. S. Tuță, iar în încheierea sesiunii Prof. Dr. L. Perju-Dumbravă a integrat şi sintetizat datele din numeroase trialuri şi studii epidemiologice care se referă la concomitența afectării vasculare cerebrale şi extracerebrale.

Ziua a doua a Conferinței Naționale de Aterotromboza s-a bucurat, ca şi prima, de o audiență numeroasă. Prima parte a zilei a fost consacrată conferințelor pe tema tratamentului aterotrombozei, sesiune moderată de Prof. Dr. M. Cinteza şi Prof. Dr. C. Macarie. "Balul" a fost deschis de Prof. Dr. G.A. Dan care a prezentat mesajele uneori divergente pe care le dau ghidurile privind tratamentul anticoagulant în sindromul coronarian acut. Apoi Prof. Dr. C. Arsenescu-Georgescu a făcut o excelentă şi exhaustivă prezentare a indicațiilor şi schemelor de tratament antiplachetar, de asemeni în cazul bolnavilor cu sindrom coronarian acut.

După abordarea teritoriului coronarian, Prof. Dr. D. Dimulescu a abordat subiectul tratamentului medical în ischemia periferică. S-a subliniat importanța exercițiului fizic supravegheat cu rezultate bune, cert dovedite. Rolul tratamentului strict medicamentos, cel puțin în acest moment, are un rol secundar, fără a avea rezultate notabile în ameliorarea simptomatologiei. Singura medicație cu rezultate în aceste afecțiuni este Cilostazolul, substanță care nu se găseste în prezent pe piața românească.

In continuare, Conf. Dr. Ş. Bălănescu a prezentat ultimele noutăți în privința tratamentului plăcii de aterom complicate – terapia specifică antiinflamatoare ca tratament adjuvant. Următorul subiect abordat de Prof. Dr. M. Cinteză a fost tot unul de actualitate – Rezistența la aspirină – prezentând soluțiile posibile în acest context. "Ultima frontieră în revascularizarea piciorului – trunchiurile gambiere" a fost prezentată de Dr. M. Croitoru. Întotdeauna trebuie încercată o metodă de revascularizare în cazul acestor bolnavi critici cu multiple comorbidități şi metodele endovasculare în lumina progresului tehnic şi a acumulării de experiență sunt tot mai eficiente. Dr. L. Zarma a adus în discuție apoi "competiția" dintre tratamentul chirurgical şi cel endovascular pentru ischemia miocardică în epoca stenturilor farmacologic active, prezentarea fiind făcută în spiritul imparțialității față de avantajele fiecărei metode. Un alt topic important, terapia farmacologică adjuvantă după intervențiile de revascularizare, a fost prezentat pe larg cu indicații bine argumentate de către Prof. Dr. C. Macarie. Sesiunea a fost încheiată de Prof. Dr. M. Vintila cu o prezentare sintetică a progreselor făcute în ultimul an în îmbunătățirea metodelor terapeutice pe care le avem la îndemână în aterotromboză.

Partea a doua a zilei a fost consacrată prezentărilor de cazuri. Aritmiile si sindroamele coronariene – Dr. D. Dobreanu –, restenoza în stent carotidian şi stentare cu stent activ farmacologic – Dr. A. Iancu –, leziunile de reperfuzie după angioplastia primară în infarctul miocardic acut – Dr. A. Bucsa –, considerații privind tratamentul anticoagulant la pacientul vârstnic cu fibrilație atrială nonvalvulară şi accidente vasculare cerebrale – Dr. F. Ştefanache –, capcanele unei stenoze de carotidă – Dr. A. Stuparu –, AVC ischemic embolic: implicații ale procesului aterotrombotic – Dr. R. Tanasescu –, toate aceste cazuri, cardiologice, neurologice sau interesând ambele specialități au adus în discuție probleme ale practicii de zi cu zi, dar şi aspecte particulare.

Au existat interesante discuții pe marginea fiecăruia. Meritul îl au în primul rând autorii care au ştiut să aleagă cazurile şi le-au prezentat de o manieră care a incitat la discuții.

În încheiere Prof. Dr. E Apetrei şi Prof. Dr. C. Popa în alocuțiunile lor au apreciat calitatea prezentărilor, dar au apreciat şi asistența numeroasă, ca mărturie a interesului pe care l-au suscitat temele prezentate. In final au fost aduse mulțumiri tuturor participanților şi, în mod special, Companiei Sanofi-Aventis care a sprijinit ca întotdeauna organizarea acestui simpozion.

Dr. Marian Croitoru
Dr. Costel Matei

CURS DE CARDIOLOGIE PREVENTIVĂ
(CARDIO-PREVENT)
IAŞI, 21 MARTIE 2008

(sau sună la 035 140 530 #)

În 21.03.2008 s-a desfăşurat la Iaşi prima ediție a unui curs, de cardiologie preventivă de această dată, intitulat Cardio-Prevent şi organizat de grupul de lucru de profil din cadrul Societății Române de cardiologie.

Deşi chiar unii dintre vorbitori şi-au mărturisit scepticismul cu privire la reuşita acestui nou curs, unul printre atîtea altele (poate prea multe) organizate în ultimii ani de SRC pe principiul "caravanei", interesul manifestat la Iaşi şi omogenitatea părții ştiințifice prezentate au depăşit aşteptările, transformînd manifestarea într-un succes total.

Cu atît mai mult cu cît suprapunerea cu alte manifestări de anvergură din țară (Conferința Națională de Aterotromboză) şi din străinătate,a făcut ca unii dintre lectorii anunțați să nu poată onora invitația de participare.

Au fost prezenți în sală peste 250 de participanți, care au urmărit prelegeri şi prezentări practice , pe parcursul a mai bine de 9 ore de program, iar la sfîrşitul programului sala era încă plină. Probabil că ritmul de expunere şi conținutul materialelor au făcut ca participanții să urmărească programul asemenea unui serial de succes.

Este în primul rînd meritul vorbitorilor, care au ştiut să prezinte într-un mod atractiv şi cu multe trimiteri la practică, o tematică care, uneori, poate părea destul de teoretizată,dar meritul este şi al organizatorilor locali (Conf.F.Mitu) şi nu în ultimul rînd, a companiei care a asigurat suportul logistic, cu o eficiență si discreție remarcabile (LaborMed).

Cursul este structurat pe mai multe segmente: noțiuni de epidemiologie descriptivă, care au fost prezentate cu un farmec aparte de Dna.Prof.Doina Azoicăi (cum altfel poți să faci publicul să "înghită" grafice, cifre, statistici, decît fermecîndu-l) şi evaluarea riscului cardiovascular global, pe baza Ghidului European de Prevenție, publicat la sfîrşitul anului trecut(Conf.F.Mitu), precum şi rolul metodelor sonografice şi a celor surogat de determinare a aterosclerozei, în screeningul bolilor cardiovasculare.

A doua secțiune, cu ponderea cea mai mare, a trecut în revistă factorii de risc şi metodele de intervenție asupra lor. Am putut afla astfel, în conferințe bine documentate şi toate de o calitate foarte bună, care este rolul factorilor genetici, ereditari şi a markerilor inflamatori şi cum pot fi ei investigați, natura poligenică a bolii coronariene ischemice (Conf.Mircea Popescu de la Oradea), rolul fumatului şi metodele de renunțare la fumat (Prag Zoltan,Tîrgu Mureş), precum şi importanța modificării profilului lipidic în prevenție (Dr.Radu Roşu, Cluj), controlul obezității, diabetului zaharat şi sindromului metabolic, precum şi impactul recomandărilor de tratament a hipertensiunii arteriale in prevenția primară şi secundară.

Metodele de prevenție se adreseaza atît populației generale, prin acțiuni coordonate la nivel european (Declarația de la Luxemburg, Carta Sănătății) sau național, prin recomandări şi politici sanitare, cît şi populatiei la risc înalt (peste 5% risc de deces prin eveniment cardiovascular în urmatorii 10 ani, conform evaluării SCORE) sau celor cu boală cardiovasculară cunoscută. Esența mişcării, a activității fizice regulate (minim 30 de minute zilnic), exercițiul fizic moderat-viguros (echivalent a 9 minute de jogging sau 7 minute de urcat scări zilnic), în doză unică sau fracționat, importanța promovării activității fizice şi la populația de vîrstă şcolară (minim 60 minute zilnic) prezentate de Dr.Daniel Gherasim (Bucureşti), cît şi rolul dietei, alături de exercițiul fizic, importanța consumului de fructe şi vegetale (scade riscul cardiovascular cu 27%), de cereale integrale si fibre,a consumului de peşte bogat în acizi omega 3 (prezentare făcută de Conf. Florin Mitu), au întregit segmentul de curs dedicat intervenției asupra factorilor de risc. A fost subliniat, de asemenea, şi rolul-binecunoscut de specialişti-a factorilor balneo-climatici în prevenția cardio-vasculară (Dr.Mihaela Suceveanu, Covasna). Multe din temele prezentărilor s-au regăsit în două sesiuni practice cu caracter interactiv, in care s-a discutat despre riscul absolut şi relativ, pornind de la un caz clinic si metodele practice de intervenție (Dr.Daniel Gherasim), precum şi evaluarea corectă si evoluția în timp a bolnavilor, demonstrație bazată de asemenea pe un caz clinic şi percepția anturajului referitor la cei care au ales schimbarea stilului de viață (Dr.Mircea Iurciuc).

Intervențiile din public (comentarii, sugestii, întrebări), merită şi ele subliniate (o întrebare interesantă s-a referit la existența unor studii referitoare la dietă şi obiceiuri alimentare la noi în țară).

Intenția vădită a organizatorilor cursului de a oferi date utile şi de a obține maximum de eficiență s-a manifestat şi prin editarea unui CD cu prezentările, cele mai multe în extenso, pus gratuit la dispoziția participanților în mapa de curs.

Mai trebuie spus că la Iaşi au mai fost şi alte evenimente ştiințifice în acel sfîrşit de săptămînă(printre altele, zilele Spitalului de Recuperare au precedat cursul).Seara, o vizită la Casa Pogor, recent renovată, cu audierea unei conferințe literare în spiritul vremurilor glorioase ale Junimei, au încheiat perfect o zi deosebită, petrecută într-un oraş minunat.

Grupul de Cardiologie Preventivă şi Recuperare se dovedeşte în continuare a fi unul dintre cele mai omogene şi active grupuri.

#)Semnificația cifrelor din subtitlu: 0-fără tutun; 3 – activitate fizică 3 km.zilnic sau 30 de minute; 5-porții de vegetale şi fructe zilnic; 140 –tensiunea arterială sub această valoare; 5-colesterol total sub 5 mmol/L(190 mg/dL); 3-LDL colesterol sub 3 mmol/L(115 mg/dl).

Dr. Daniel Gherasim

NOUTĂȚI DE LA ACC – 2008

În perioada 29 Martie - 1 Aprilie 2008 s-au desfăşurat Sesiunile ştiinţifice Anuale ale American College of Cardiology şi SCAI, în parteneriat cu summitul I2 - inovaţie şi invenţie. Evenimentul s-a desfăşurat la Centrul de Congrese McCormick Place din Chicago - "The City that keeps reinventing itself".

Un prim leitmotiv al congresului a fost "Cardiologic World Comes To Chicago", sugestiv pentru armonizarea aspectelor ştiinţifice cu cele educaţionale şi de networking.

Lucrările au acoperit practic toată problematica medicinei cardiovasculare, insist]nd asupra aspectelor decizionale de diagnostic şi tratament la cazuri clinice reale.

Dintre lucrările de medicină fundamentală menţionez "Noile funcţii fiziologice ale trombomodulinei" sau "Explorarea conexiunilor dintre inflamaţia de grad redus, disfuncţiile endotelială şi cardiorenală".

De asemenea, au fost numeroase prezentări de management al serviciilor medicale cardiovasculare, de exemplu "înţelegerea modelului de plată PROMETEUS".

Participarea românească a constat din următoarele lucrări:

• Prof. dr. Maria Dorobanţu & coll: "Proiectul bicentric SAPHYRE (Intelligent Wireless Monitoring of Acute Cardiac Patients in a Platform Using Computerized Guidelines Models)" Bucureşti - Ankara, autoarea făcând parte şi din panelul trialului FINESSE cu PCI facilitată, coordonat de la Cleveland de Ellis şi Topol;

• Dr. Bogdan Popescu & coll: "Torsiunea VS: un mecanism important pentru menţinerea presiunilor normale de umplere - un studiu speckle tracking echo".

De asemenea, am remarcat prezenţa a 23 de autori de origine română din Statele Unite, Canada, Japonia şi Europa.

În cadrul congresului au fost prezentate rezultatele trialurilor: ONTARGET (ONgoing Telmisartan Alone and in combination with Ramipril Global Endpoint Trial), ACCOMPLISH (Avoiding Cardiovascular events through COMbination therapy in Patients LIving with Systolic Hypertension), HYVET (HYpertension in the Very Elderly Trial), ACCORD (Action to COntrol Cardiovascular Risk in Diabetes), ASTRAL (Angioplasty and STenting for Renal Artery Lesions), REVERSE (Resynchronization Reverses Remodeling In Systolic Left Ventricular Dysfunction), ENHANCE (Ezetimibe And Simvastatin In Hypercholesterolemia Enhances Atherosclerosis Regression), STRADIVARIUS (Strategy To Reduce Atherosclerosis Development InVolving Administration of Rimonabant - the Intravascular Ultrasound Study), ISAR REACT 3, ARMYDA-RELOAD.

Am participat la trei sesiuni Breakfast & Dinner, cea mai interesantă fiind "New Insights Into the Management of Ischemic Heart Disease" în care s-a realizat o excelentă comunicare între prezentatori: Sidney Smith - diagnostic şi evaluare, David Morrow - tratament farmacologic, şi Nanette Wenger - prezentări de cazuri, pe de o parte, şi audienţă, pe de altă parte.

Deviza ACC'08 a fost "Quality First!", emblematică pentru ameliorarea permanentă a calităţii serviciilor medicale cardiovasculare în paralel cu creşterea competenţelor şi dezvoltarea tehnologică.

Cu această ocazie a avut loc ceremonia "All Chapters Reception" în cadrul căreia s-au acordat medalii de aur, argint şi bronz clinicilor americane de cardiologie.

În cadrul altei ceremonii, preşedintele ACC din ultimul an, James T. Dove a predat ştafeta noului preşedinte W. Douglas Weaver.

În spaţiul expoziţional alături de produse ale industriei farmaceutice, am remarcat amabilitatea celor de standul American College of Cardiology, noile apariţii editoriale (Braunwald, Hurst, Feigenbaum, etc.), stetoscoapele Littman gravate personalizat, aparatură ultraperformantă "integrated multimodality imaging" cu capabilităţi IT şi sistemul "brilliance CT".

De asemenea, menţionăm ca noutăţi teatrul educaţional şi sistemele de simulare hands-on.

Evenimentul desfăşurat sub deviza: "Salvăm vieţi mâine cu ceea ce învăţăm astăzi!" s-a încheiat cu invitaţia la ACC '09 Orlando.

Conf.Dr.Tase Adrian

CU RITMOLOGI DESPRE RITMOLOGI

AL 4-LEA CONGRES ANUAL - EUROPEAN ARRHYTHMIA SOCIETY -

ECAS 2008

În perioada 13-15 aprilie 2008, la Palatul Congresului din Marsilia, a fost organizat al 4-lea Congres Anual al European Cardiac Arrhythmia Society. O astfel de manifestare nu poate fi decât binevenită daca ținem cont ca se referă la un domeniu în care progresele şi noutățile apar cu o frecvență debordantă. Ca şi la edițiile precedente scopul acestuia a fost dublu. Pe de o parte, în mod evident, s-a dorit aducerea în prim plan a problematicii actuale din domeniul ritmologiei, acoperind toate aspectele de la mecanisme până la tratament. Acest lucru s-a realizat atât sub forma unor prezentări abordând teme controversate, cât şi prin conferințe de tipul state-of-art. Al doilea motiv a fost cel de promovare a tinerilor implicați în diverse domenii ale electrofiziologiei si ritmologiei, prin intermediul prezentărilor de lucrări orale si postere, în încercarea continuă a celor care coordonează acest forum european de a impulsiona cercetarea clinică şi fundamentală în domeniu.

Pe parcursul celor trei zile de congres, în cele patru săli ale Palatului Congreselor, au fost susținute sesiuni precum Clinical presentation and mechanisms of atrial fibrillation, Epidemiology and mechanisms of sudden cardiac death, Mechanisms and Treatment of Supraventricular Tachycardia sau How to manage neurocardiogenic syncope. Un aspect deosebit a fost reprezentat de conferințele ce au abordat metodele invazive de diagnostic şi tratament: Update on Catheter Ablation techniques for Atrial Fibrillation, Implantable cardioverter defibrillators in genetic syndromes sau Prevention and Management of ICD related complications. Calitatea informațională a lucrărilor a fost incontestabilă, în spatele lor aflându-se ritmologi de renume, atât europeni cât şi de peste ocean, precum: Samuel Lévy, Antonio Raviele, John Camm, Jean-Yves Le Heuzey, Andreas Goette, Riccardo Cappato (preşedintele actual al ECAS), Ali Oto, Douglas L.Packer, Brian Olshansky, Blair P.Grubb şi mulți alții. Una din sesiunile susținute în prima zi, cu tema Past,Present and Future of Electrophysiologic Studies in the Management of Ventricular Arrhythmias, necesită o mențiune aparte fiind dedicată celui care a fost Philipe Coumel.

România a fost bine reprezentată şi la acest nou congres prin intermediul a trei lucrări orale, Predictive value of the chronotropic response in patients with heart failure şi A therapeutic nightmare: the elderly hypertensive patient with symptomatic orthostatic hypotension sustinute de Prof. dr. Gheorghe Andrei Dan şi respectiv dr. Adrian Buzea de la Spitalul Colentina din Bucureşti şi Left atrial trapezoid shape may explain volume underestimation using ellipse formula in patients with atrial fibrillation susținută de dr. Dragoş Cozma de la Institutul de Boli Cardiovasculare din Timişoara condus de Prof. dr. Ştefan Drăgulescu, şi două postere, Is atrioventricular node conduction delay related to older age a cause of atrioventricular nodal reentrant tachycardia? a dr. Mihaela Grecu şi AV delay adjusted – a resource for ventricular pacing optimization? a dr. Cristian Stătescu, ambele fiind realizate la Institutul de Boli Cardiovasculare din Iaşi condus de Prof. dr. Cătălina Arsenescu-Georgescu. Nu în ultimul rând trebuie amintit şi faptul că Prof. dr. Gheorghe Andrei Dan a prezidat două sesiuni cu temele Progress in atrial fibrillation mechanism and therapy şi CRT: Dealing with the non-responders.

Menționând şi organizarea ireproşabilă asigurată de forurile locale atent coordonate de Prof. dr. Samuel Lévy putem afirma că şi de această dată congresul ECAS 2008 a fost un real succes şi nu ne rămâne decât să sperăm că şi edițiile viitoare îşi vor menține aceeaşi ținută de excelență.

Dr. Adrian Buzea

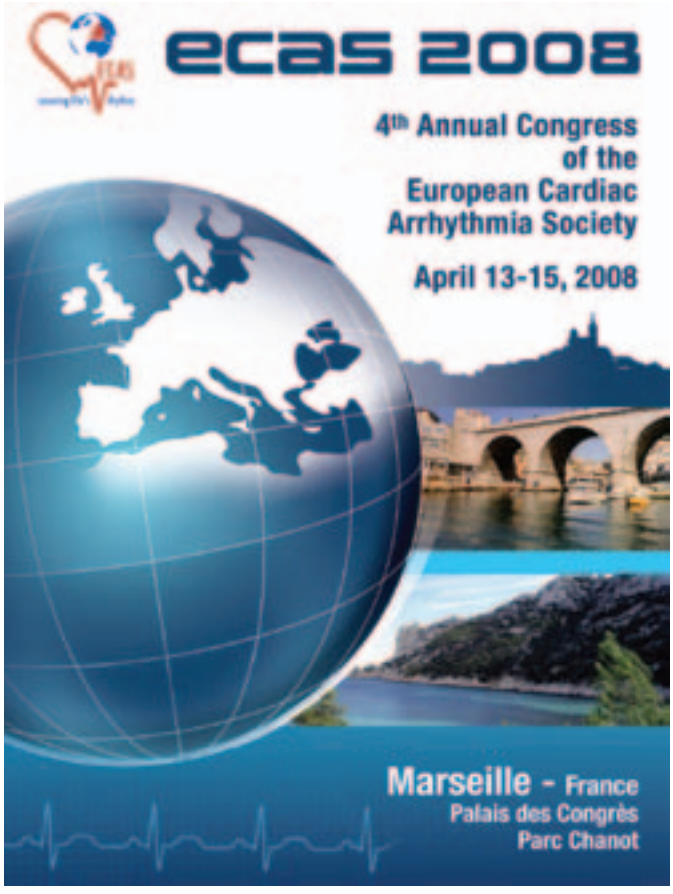

CURS
CAPCANELE MEDICAȚIEI CARDIOVASCULARE

CĂLIMĂNEŞTI CĂCIULATA – 12 APRILIE 2008

În ideea unui acces cât mai facil al medicilor internişti, a 5-a serie a cursului **"Capcanele medicației cardiovasculare. Reacții adverse, interacțiuni şi reacțiile secundare"** (director de curs **Conf. Dr.I.M.Coman**) s-a desfăşurat la Calimăneşti - Căciulata, în data de 12 aprilie 2008, în continuarea Congresului Național al SRMI.

Tema - cu aplicații multiple în practica clinică curentă şi valențe interdisciplinare- a atras o audiență semnificativă, la curs asistând circa 80 de participanți – nu numai internişti şi cardiologi, ci şi medici de alte specialități.

Prezentările au fost deschise de două referate generale ale **Prof.Dr.I.Fulga**, referitoare la **"Reacții adverse la medicamente"** şi **"Probleme generale de farmacocinetică"**, care s-au constituit într-un rapel farmacologic deosebit de util.

În continuare, **Dr.Cristina Stanescu** a analizat într-o manieră didactică **"Elemente de electrofiziologie a medicației antiaritmice"**, iar **Prof.Dr.M.Cinteză** a prezentat **"Probleme ale antiaritmicelor în practica clinică curentă"** şi – în continuare **"Statinele, miopatia si citoliza hepatică"** (cu excelente prezentări de cazuri atașate)

Prof. Dr. Carmen Ginghină a reanalizat **"Capcanele medicației anticoagulante"** şi a prezentat un foarte spectaculos caz clinic ilustrativ.

Prof. Dr. I. Bruckner a încercat să raspundă la dilema **"Hiperpotasemia – realitate sau himeră"**, trecând în revistă cauzele, expresia clinică şi posibilitatile de tratament ale acesteia în practica curentă; **dr. Ilie Petrescu** (Ramnicu Valcea) a ilustrat printr-o frumoasă prezentare de caz experiența echipei locale de cardiologie.

Ultima parte a cursului s-a axat pe analiza medicației unor subgrupe populationale (**Conf. Dr. I. M. Coman: "Particularități ale acțiunii medicamentelor cardiovasculare în funcție de vârstă, sex, rasă"**) şi respectiv unor asocieri patologice frecvente (Prof. **Dr.I.Bruckner** – **"Particularități în administrarea medicației cardiovasculare la pacienții cu insuficiență hepatică"**, respectiv **Dr.Cristina Stănescu** – **"Medicația cardiovasculară la bolnavii cu insuficiență renală"**.

Cursul a avut un real caracter interactiv, fiecare grup de expuneri fiind urmat de discuții vii şi de întrebări din partea participanților – dovada a interesului față de subiectele dezbătute.

Colaborarea eficientă cu Dl. Prof. dr. I. Bruckner şi comitetul de organizare al Congresului de Medicină Internă, cât şi sprijinul deplin eficient oferit de grupul cardiologilor din județul Valcea au permis organizarea manifestării în condiții optime.

Dr. Ilie Petrescu

TEHNICI ECOCARDIOGRAFICE NOI:
LA GRANIȚA DINTRE FIZIOPATOLOGIE ŞI CLINICA

Marți, 15 aprilie 2008, s-a desfăşurat simpozionul organizat sub egida Academiei Oamenilor de Ştiință, intitulat: Tehnici ecocardiografice noi - la granița dintre fiziopatologie şi clinică. Sesiunea s-a bucurat de o participare numeroasă (peste 150 participanți) şi a fost moderată de directorul şi, respectiv, responsabilul ştiințific al unui program de realizare a unui laborator de ecocardiografie la standarde europene în Institutul de Boli Cardiovasculare "Prof. Dr. C.C. Iliescu" din Bucureşti: Prof. Dr. Carmen Ginghină şi Dr. Bogdan A. Popescu, respectiv preşedintele şi secretarul Grupului de Lucru de Ecocardiografie al SRC.

Prezentările din cadrul acestei manifestări au avut ca scopuri principale familiarizarea celor prezenți cu o serie de tehnici recent dezvoltate în domeniul ultrasonografiei cardiace şi revizuirea cu spirit critic a avantajelor şi limitelor acestora. Prezentatorii au fost medici tineri (rezidenți sau proaspăt specialişti în cardiologie), care au detaliat principiile şi aplicațiile fiecărei metode într-o manieră didactică, schematizată şi utilizând exemplificări reale din experiența personală, în efortul de a facilita înțelegerea unor concepte pe cât de abstracte, pe atât de interesante. În cadrul prezentărilor, un loc aparte l-a ocupat împărtăşirea cu obiectivitate a rezultatelor unor cercetări originale personale utilizând tehnica în cauză, rezultate care au fost de altfel comunicate în rezumat sau ca articol original full-text în diverse publicații internaționale de referință în ecocardiografie.

Prima parte a simpozionului a fost dedicată ecocardiografiei prin speckle-tracking (STE), metodă care permite evaluarea rotației, a torsiunii şi detorsiunii ventriculare stângi (VS), cât şi a funcției regionale şi globale cuantificate prin parametrii de deformare miocardică (strain şi strain rate). Principiul acestei tehnici - detaliat în cadrul primei prezentări de dr. Denisa Muraru - constă în urmărirea (tracking) modificării în timp a poziției markerilor intramiocardici naturali (speckles) în două dimensiuni ortogonale şi compararea noilor coordonate spațio-temporale. Definită ca rotația relativă

a apexului față de bază, torsiunea VS a putut fi evaluată până recent doar prin metode invazive (sonomicrometrie), metode imagistice cu disponibilitate limitată (rezonanța magnetică cardiacă tagging) sau tehnici ecocardiografice dependente de unghiul de insonanță al fasciculului de ultrasunete (Doppler tisular). STE depăşeşte aceste limite fiind neinvazivă, relativ simplă, cu rezoluție temporală superioară rezonanței magnetice şi independentă de alinierea cu fasciculul de ultrasunete. Progresele ulterioare şi perfecționarea metodei vor avea o importanță dublă: pe de o parte studiul torsiunii în diferite afecțiuni va permite o nouă perspectivă asupra performanței contractile VS în pofida unei fracții de ejecție păstrate, pe de alta parte analiza detorsiunii va oferi informații neinvazive valoroase privind proprietățile de relaxare miocardică şi mecanismul de sucțiune diastolică.

Exemplul cel mai elocvent pentru importanța unei metode neinvazive şi rapide care să permită detectarea alterării subtile a funcției VS în stadii precoce este stenoza aortică. Dr. Andreea Teodorescu a subliniat în prezentarea sa că evaluarea torsiunii şi a parametrilor de deformare miocardică prin STE (strain şi strain rate) este mult mai sensibilă față de metodele convenționale în evaluarea funcției VS la pacienții asimptomatici cu stenoză aortică strânsă şi, astfel, ar putea fi identificat un subgrup ce ar beneficia de protezare valvulară precoce. Date preliminare referitoare la pacienții cu stenoză aortică strânsă indică o torsiune crescută şi o detorsiune redusă şi întârziată față de subiecții normali.

Similar torsiunii, strain-ul derivat prin STE aduce multiple avantaje, care conduc la diversele sale aplicații clinice, în special în detectarea miocardului ischemic, detaliate în mod explicit de dr. Ileana Crăciunescu: independența de unghi ce permite cuantificarea cu acuratețe a deformării inclusiv în segmentele apicale sau în cazul ventriculului remodelat, globulos (metoda Doppler având în aceste situații aplicabilitate limitată, datorită dificultăților de aliniere), precum şi posibilitatea cuantificării simultane a deformării segmentare şi globale în trei dimensiuni (longitudinal, circumferențial, radial). Importanța strain-ului bidimensional în evaluarea miocardului ischemic constă în posibilitatea diagnosticării transmuralității infarctului, a viabilității miocardice şi a identificării leziunilor coronariene intermediare subclinice.

O alta tehnică ecocardiografică - Velocity Vector Imaging (VVI) - de asemenea bazată pe urmărirea bidimensională a speckles-urilor miocardici, a constituit tema prezentării dr. Ruxandra Jurcuț, care a subliniat utilitatea acestei tehnici în evaluarea cantitativa a deformării sistolice şi postsistolice VS, cu aplicabilitate în detectarea, localizarea şi stabilirea gradului de transmuralitate al ischemiei miocardice. Bazată pe o serie complexă de algoritmi de tracking, metoda implică reprezentarea vectorială a deplasării miocardice, direcția şi lungimea vectorilor corespunzând sensului şi velocității de mişcare a țesutului. Pe baza velocităților miocardice măsurate de-a lungul, respectiv perpendicular pe limita endocardică, algoritmul VVI derivă indicii de deformare miocardică strain si strain rate. VVI permite astfel obținerea de informații regionale şi globale privind volume, velocități, deformare şi rata de deformare miocardică, precum şi analiza sincronismului diverselor segmente VS.

În concordanță cu preocuparea sporită înregistrată în ultimii ani pentru funcția arterială şi cuplarea ventriculo-arterială, dr. Carmen Beladan a detaliat o metodă recent dezvoltată - Echo-tracking – destinată evaluării neinvazive a parametrilor de rigiditate arterială la nivel carotidian: indicele de rigiditate β, velocitatea undei pulsului, indexul de augmentare, modulul de elasticitate Ep, complianța arterială, intensitatea undei pulsului. Metoda se bazează pe analiza diferenței de diametru vascular sistolic şi diastolic, în corelație directă cu elasticitatea vasului analizat şi presupune plasarea unor markeri la nivelul arterei carotide comune drepte la limita dintre medie şi adventice. Metoda este simplă şi are multiple avantaje: obținerea de informații privind atât funcția arterială, cât şi cuplarea ventriculo-arterială, într-un timp relativ scurt, estimarea cu înaltă acuratețe a grosimii intima-medie şi posibila aplicabilitate clinică.

În finalul simpozionului, dr. Sorin Giuşcă a discutat utilitatea clinică a dispozitivelor ecografice portabile în diverse împrejurări (ambulator, salon, camera de gardă, terapie intensivă, unitate coronariană etc), cu un cost inferior echipamentelor standard. Studiile de validare au demonstrat o concordanță generală foarte bună a evaluărilor prin aceste echipamente față de utilizarea ecografelor standard, în directă relație cu gradul de pregătire al examinatorului. Prin accesibilitate şi portabilitate, aceste dispozitive pot constitui un excelent instrument de screening pentru o serie de patologii subclinice frecvent întâlnite (hipertrofia ventriculară stângă, disfuncția sistolică VS, anevrismul de aortă abdominală, revărsatul lichidian pericardic etc), dar şi de inițiere în ecografia cardiacă a medicilor rezidenți aflați în pregătire.

Baza utilizării acestor metode noi ce abordează în mod diferit dinamica funcției ventriculare/arteriale, o constituie într-o primă etapă înțelegerea aprofundată a particularităților fiecărei tehnici şi a principiilor implicate. Ulterior, prin posibilitatea clarificării unor mecanisme şi relații fiziopatologice (a căror cuantificare exactă a stat mult timp deasupra resurselor tehnice) este posibil ca progresele actuale în ultrasonografie să se transpună în beneficii clinice şi terapeutice.

Dr. Denisa Muraru

CURSUL CONTROVERSE ÎN CARDIOLOGIE

În 18 aprilie 2008, la Hotelul Novotel din Bucureşti, s-a desfăşurat cursul Societății Române de Cardiologie "Controverse in cardiologie", director de curs fiind Prof. Dr. G. Andrei Dan. Cursul, desfăşurat sub motto-ul "Dubito ergo cogito" , s-a bucurat de un real succes, aspect evident atât din numărul mare de cursanți cât şi din multitudinea de întrebări şi discuții care au însoțit fiecare conferință in parte. După cum afirmă directorul de curs, "*scopul ascuns al acestui curs este obişnuirea clinicienilor cu o gândire nuanțată care să se abată de la considerația făcută cândva de Sir Thomas Pickering care persifla doctorii căci 'nu ştiu să numere decât de la unu până la doi*"".

Temele prezentate, deosebit de atractive: **'Terapia in boala cardiacă ischemică', 'Pacientul la risc cu insuficiență cardiacă', 'Riscul cardiovascular global'**, au fost ilustrate de către lectori, lideri de opinie, prezentând echilibrat atât aspectele clare cât si cele obscure ale problematicii abordate. Sesiunea a debutat cu sinteeza excelentă a doctorului Gabriel Tatu Chițoiu asupra particularităților terapiei la pacientul diabetic coronarian. A continuat Conferențiarul Dr. Şerban Bălănescu cu o expunere provocatoare privind dilemele abordării terapeutice a pacientului cu angină pectorală stabilă: medical sau invaziv. Prima sesiune a fost încheiată de Profesorul Dr. Marius Vintilă care, preluând ştafeta, a prezentat dovezile pro şi contra ale administrării statinelor în insuficiența cardiacă ischemică.

A doua parte a început cu o punere la punct extrem de actuală asupra indicației operatorii în insuficiența mitrală severă realizată cu rigurozitate de Prof. Dr. Carmen Ginghina. Următoarea problematică abordată a fost resincronizarea cardiacă; Profesor Dr. Dragoş Vinereanu a insistat asupra indicației, selectării pacienților, utilității metodei dar şi asupra limitelor acestei terapii. Directorul de curs, Prof. Dr. Dan Gheorghe ne-a convins cu eleganță că antiaritmicele sunt încă indispensabile şi cu multiple resurse nebănuite, în curs de explorare.

Ultima parte a cursului a abordat subiectul mereu actual al riscului cardiovascular, secțiunea debutând cu expunerea particularităților bolilor cardiovasculare legate de sexul feminin de către Prof. Dr. Dan Dominic Ionescu. Dilema tratamentului antihipertensiv- protecția antihipertensivă, a fost expusă de Conf. Dr. Dan Lighezan în lumina ghidului actual de hipertensiune publicat de Societatea Europeană de Cardiologie în a doua jumătate a anului trecut. In ultima conferință, Prof. Dr. Dan Dobreanu, abordând subiectul alegerii prioritare a unuia sau altuia dintre blocanții sistemului renină-angiotensină-aldosteron, ne-a readus aminte importanța cunoaşterii bazelor fiziologice şi fiziopatologice ale progresiei bolii cardiovasculare prin prezentarea clară a importanței sistemului renină angiotensină, atât din punctul de vedere al mecanismelor cât şi al dovezilor clinice acumulate de medicația ce se adresează acestui important sistem de reglare.

Nu pot sa închei altfel decât citându-l şi confirmându-l pe directorul de curs, Prof. Dr. Dan Gheorghe: «*Noi, (N.A. lectorii acestui curs) la rândul nostru, vom învața de la public dacă scopul şi efortul nostru au fost răsplătite*.»

Dr. Ioana Daha

LA VIE EN ROSE...
EuroPRevent Paris 2008-05-25

Fară indoială că poți vedea viața mai in roz, dacă ştii că 80% din complicațiile cardiovasculare pot fi prevenite dacă îți optimizezi stilul de viață şi controlezi factorii de risc cardiovasculari... Aceste dovezi, prezentate prima dată în INTERHEART, sunt susținute de studiile actuale, confirmate de prezența în ghiduri şi extinse în proiecte ample, cum este spre exemplu Heart Health Charter.

Asociația Europeană de Prevenție şi Recuperare Cardiovasculară (EACPR), structură importanta a Societății Europene de Cardiologie, a reunit pentru a treia oară (după Atena si Madrid) experți în prevenție şi recuperare cardiovasculară, într-o incursiune prin căile de reducere a riscului cardiovascular. "Paris is at its best in May" – aşa suna în limba oficială a congresului, cuvintele cantecelor din Montmartre până în Montparnase. Aşa a şi fost Parisul pe durata celor 3 zile de congres! Nici concomitența cu sărbătorirea zilei de 1 Mai (am sărbătorit din nou prin muncă!), nici vremea capricioasă (de la Manole încoace construim pe orice vreme) nu a împiedicat 55 de români să fie prezenți la cea mai importantă manifestare Europeană dedicată prevenției şi recuperării cardiovasculare - România a ocupat astfel locul 5 pe națiuni din 61 de țări de pe toate continentele, fiind mai mulți chiar decât participanții francezi! Această participare remarcabilă se datorează deopotivă entuziasmului celor care an de an îşi dedică activitatea cardiologiei preventive şi recuperării, cât şi companiilor farmaceutice ce susțin tot mai consistent demersurile noastre ştiințifice (ne referim în special la AstraZeneca, Pfizer, Novartis, Berlin Chemie...). Grupul românesc a fost remarcabil nu doar prin număr ci şi prin consistența mesajului ştiințific – au fost prezentate 16 lucrări orale şi postere, 4 conferințe (!), 3 sesiuni moderate.

A fost însă şi un congres al alegerilor – Comitetul Director al EACPR s-a reînnoit, menținând însă pe poziția de coordonator al activității de educație şi acreditare pe Prof. Dr. Dan Gaiță.

Departe de a fi roz, situația prevenției cardiovasculare românești îşi bazează speranțele pe entuziasmul doctorilor şi pe consistența unor proiecte în desfăşurare (Heart Health Charter, EuroAspire III, HeartScore...). Dar sigură rămâne doar invitația pentru EuroPRevent 2009 – în mai la Stockholm!

Conf.Dr.F.Mitu
Prof.Dr.Dan Gaiță

PARTICIPARE LA CONGRESUL EUROPEAN DE CARDIOLOGIE, MUNCHEN 2008

- PREMII ALE SOCIETATII ROMANE DE CARDIOLOGIE -

DR. OANA MIHAILESCU şi CARMEN BELADAN – vor participa la Congresul European de Cardiologie, Munchen 2008 ca premiante al Societății Române de Cardiologie – pentru lucrări remarcabile – respectiv

- O. MIHAILESCU, C. ISTRATE, M. BENGUS, R. STANESCU CIORANU, O, CHIONCEL, C. MACARIE, "Rolul peptidelor natriuretrice în IMA" (lucrare poster)

- C. BELADAN, B.A. POPESCU, A. TEODORESCU, D. MURARU, A.C. POPESCU, F. ANTONINI-CATERIN, GR. NICOLOSI, C. GINGHINA. Torsiunea ventriculului stâng – un mecanism compensator pentru menținerea unei fracții de ejecție ventriculare stângi normale la pacienții cu stenoză aortică medie – strânsă" (lucrare orală).

GRUPUL DE LUCRU DE **CARDIOPATIE ISCHEMICĂ**

Între 8 şi 10 mai s-a desfăşurat la Brasov Conferința Națională a Grupurilor de Lucru ale Societății Române de Cardiologie. Aceeaşi locație binecunoscută, respectiv Hotel Aro a fost şi de această dată gazda noastră. Deschiderea conferinței a avut loc joi după amiază cu două sesiuni simultane, una a Grupului de Lucru de Cardiologie Preventivă şi Recuperare, cea de-a doua a Grupului de Lucru de Cardiopatie Ischemică. Remarcăm că de această dată unele grupuri de lucru au participat atât prin prezentări separate cât şi prezentări comune cu alte grupuri afiliate.

Astfel, Grupul de Lucru de Cardiopatie Ischemică a început sesiunea cu tema: Managementul Bolnavilor cu Sindroame Coronariene Acute si Comorbidități (diabet zaharat, AVC, insuficiența renală) avându-i ca moderatori pe Prof. Dr. Maria Dorobanțu si Prof. Dr. Radu Capâlneanu. Particularitățile tratamentului din perspectiva intervenționistului au fost prezentate pe larg de către Prof. Dr. Radu Capâlneanu insistând totodată pe numărul limitat de pacienți incluşi în studii clinice. Prof. Dr. Doina Dimulescu a vorbit despre indicațiile şi contraindicațiile tratamentul fibrinolitic. Recomandările actuale în tratamentul anticoagulant şi antiagregant au fost prezentate pe larg de către Prof.Dr.Eduard Apetrei, respectiv de către Dr.Mihaela Rugina, subliniind riscul scăzut de sângerare al fondaparinei şi beneficiul dublei antiagregări plachetare la aceşti pacienți. Finalul conferinței a aparținut domnului Prof. Dr. Leonida Gherasim cu tema: Particularitățile Tramentului Medical la Bolnavii cu Sindroame Coronariene şi Comorbidități.

După o zi plină şi un cocktail de bun venit oferit în complexul hotelier Aro, a urmat cea de-a doua conferință a Grupului de Lucru de Cardiopatie Ischemică având ca invitați prestigioase personalități de referință ale cardiologiei internaționale: Prof. Dr. C. Hamm din Germania şi Prof. Dr. J. Anderson din U.S.A. Conf. Dr. Serban Balanescu, ca prim prezentator, a dezbătut indicațiile angioplastiei în infarctul miocardic acut în special în cel fara supradenivelare de segment ST, insistând pe limitele ghidurilor recente în acest domeniu. Beneficiul fondaparinei vs enoxaparina la aceşti pacienți a constituit tema dezbaterii Prof. Dr. C. Hamm. S-a trecut apoi la infarctul miocardic acut cu supradenivelare de segment ST unde Prof.Dr.Maria Dorobanțu şi Dr.Ana Fruntelată au susținut recomandarea noilor doze crescute de aspirină conform datelor publicate în ultimul ghid european, amintind totodată şi faptul că utilizarea plavixului la acest grup de pacienți indiferent de prezența sau nu a revascularizării intervenționale este acum o indicație de clasa I. În final, prezentarea Prof. Dr. J. Anderson - o comparație între ghidurile europene şi cele americane a încheiat într-un ton optimist şirul expunerilor anterioare.

Ziua de vineri, 9 mai, ne-a adus 3 sesiuni comune, două cu Grupul de Lucru de Cardiologie de Urgență şi una cu cel de Cardiologie Intervențională. Primele două s-au remarcat printr-o bogată participare internaționala şi au reprezentat secțiuni succesive ale aceleaşi teme: Unitatea de Terapie Intensivă Coronariană: De ce? Pentru cine? Cu cine? Cu ce?. Expunerile au fost variate, Dr.A.Petris începand dezbaterea prin prezentarea tipurilor hemodinamice în infarctul miocardic acut insistând pe clasificarea din punct de vedere clinic şi nu hemodinamic. A urmat conferința Prof. Dr.Maria Dorobanțu despre rolul medicației inotrop pozitive, subliniind beneficiul levosimendanului la aceşti pacienți. Prof. Dr.R.Bugiardini a discutat patologia sindromului coronarian acut la pacienții cu leziuni coronarografice nesemnificative, iar importanța controlului glicemiei la pacienții cu infarct miocardic acut a reprezentat tema aleasă de Dr.I.Veresiu. Cea de-a doua sesiune a început cu prezentarea Prof. Dr. D.M.Datcu despre sincopa de cauză cardiovasculară, urmată de expunerea doamnei Dr. Savina Nodari despre Sindromului Yentel. Prof. Dr. D. Olinic a oferit o nouă trecere în revista a recomandărilor recente ale ghidului american şi european din sindromul coronarian acut fără supradenivelare de segment ST. A urmat apoi prezentarea Prof.P. Goldstein despre managemantul pacienților cu infarct miocardic acut în special în faza prespital, subliniind totodată eficiența organizării administrative a sistemului francez de urgente coronariene. Discuțiile interesante de la finalul fiecărei conferințe au făcut ca ultima prezentare cea a Dr.Tatu Chitoiu se fie amânată de însuşi moderatorul.

Sesiunea Grupului de Lucru de Cardiopatie Ischemică s-a încheiat vineri 9 mai în sala III printr-o dezbatere comuna cu Grupul de Lucru de Cardiologie Intervențională având drept subiect datele recente oferite de trialul COURAGE. Păreri pro şi contra privind beneficiul tratamentului medicamentos vs revascularizare miocardică chirurgicală sau intervențională la pacienții cu angina stabilă au fost prezentate pe rând de către Prof. Dr. Radu Capâlneanu, Dr.L.Stoica şi respectiv Conf. Dr. Şerban Bălănescu.

În final, putem spune că Grupul de Lucru de Cardiopatie Ischemică a avut o activitate bogată şi de această dată, martori fiind multitudinea şi variabilitatea prezentărilor ca şi a participării numeroase, la fiecare sesiune în parte.

Dr. Adriana Alexandrescu

CONFERINȚA GRUPURILOR DE LUCRU ALE SRC

GRUPUL DE LUCRU DE PREVENȚIE ŞI RECUPERARE

Prevenție & Recuperare, Ateroscleroză & Aterotromboză, Cardiologie de urgență, Cardiologie intervențională şi Cardiopatie ischemică – acestea au fost cele 5 grupuri de lucru, desemnate să organizeze în 2008 "conferința de primăvară" a Societății Române de Cardiologie.

Singur, sau în asociere cu Ateroscleroză & Aterotromboză, grupul de lucru de Prevenție & Recuperare şi-a focalizat mesajele pe câteva domenii prioritare (www.cardioportal.ro):

Obezitate – o punere la punct într-un triunghiular Iaşi-Cluj-Timişoara;

EuroAspire III - prezentarea rezultatelor şi a proiectelor în desfăşurare;

Dislipidemiile – definirea mai degrabă a puținelor categorii ce nu beneficiază de tratamentul cu statine;

Recuperarea în ambulator – găsirea căii către eficientizare.

O mențiune specială pentru minicursul intitulat "Testarea la efort la coronarieni", care deşi a fost programat în orele premergătoare închiderii conferinței, la concurență cu vremea însorită, s-a desfăşurat cu sala plină, într-o atmosferă de lucru, destinsă şi constructivă – adică de "grup de lucru".

Invitatul special, Dr. Andras Nagy, preşedintele Fundației Inimii din Ungaria, ne-a împărtăşit din experiența sa referitoare la ONG-uri – cu siguranță ne va fi utilă şi nouă!

Echilibrată, diversă şi profesionistă – aşa poate fi caracterizată abordarea conferinței de anul acesta. În plus putem spune că am muncit cât 5!

Prof.Dr.Dan Gaiță
Dr.Daniel Gherasim

CONFERINȚA GRUPURILOR DE LUCRU ALE SRC

GRUPUL DE LUCRU DE CARDIOLOGIE DE URGENȚĂ

În cadrul Conferinței care a avut loc între 8 şi 10 Mai 2008 la Brasov, Grupul de Lucru de Cardiologie de Urgență şi-a sistematizat participarea pe trei teme: **1.** Unitatea de Terapie Intensivă Coronariană – De ce? Pentru cine? Cu cine? Cu ce?; **2.** Capcane în cardiologia de urgență. **3.** Electrocardiograma în urgențele cardiovasculare.Prima temă a fost organizată împreuna cu Grupul de Lucru de Cardiopatie Ischemică şi s-a desfăşurat pe parcursul a două sesiuni, fiecare gazduită de unul dintre cele două grupuri de lucru. Cu această ocazie s-a dorit dezbaterea unor probleme practice legate de activitatea Unităților de Terapie Intensivă Coronariană (UTIC). Din punctul de vedere al Grupului de Lucru de Cardiologie de Urgență sesiunile s-au înscris în cadrul celui de-al doilea obiectiv al grupului, respectiv standardizarea activității din Unitățile de profil din România în conformitate cu normele internaționale (primul obiectiv – îndeplinit – a constat în realizarea Registrului român pentru infarctul miocardic acut cu supradenivelare de segment ST – RO-STEMI). Sesiunile menționate au permis, în primul rând, excelente sistematizări ale modului de abordare practică a problemelor ridicate de pacienții cu infarct miocardic acut: dezechilibrele hemodinamice (Dr. Antoniu Petris, Iaşi), medicația inotrop pozitivă (Prof. Dr. Maria Dorobanțu, Bucuresti), controlul glicemiei (Prof Dr. Veresiu, Cluj). Profesorul Dan Mihai Datcu (Iaşi) a făcut o foarte practică punere la punct a problematicii legate de sincopă. La rândul său, Prof. Dan Olinic (Cluj) a avut o mult apreciată prezentare în care a evidențiat complementaritatea ghidurilor americane şi europene dedicate sindroamelor coronariene acute. Cu mult interes au fost urmărite intervențiile invitaților din străinătate. Astfel, în prezentarea sa, Profesorul Raffaele Bugiardini (Bologna) a atras atenția asupra pacienților cu sindroame coronariene acute dar fără boală coronariană obstructivă, grup de pacienți a caror mod de investigare şi tratament este înca neclar. Din acest motiv, Profesorul Bugiardini a subliniat importanța creării unui registru internațional special dedicat acestor pacienți, registru pentru care Universitatea din Bologna face eforturi susținute în acest moment. La rândul său, Profesor Saviana Nodari (Brescia) a abordat problematica aşa-numitului sindrom Yentel, mai precis a cauzelor care determină o aparentă discriminare în investigarea şi terapia femeilor cu sindroame coronariene acute. Profesorul Patrick Goldstein (Lille, Franța) a prezentat, în două intervenții separate, punctul de vedere al medicului de urgență în triajul, investigarea şi tratamentul pacientului cu infarct în foarte plastic numită faza "pre-cardiolog". În sfârşit, o comparare îintre standardul de dotare tehnică şi umană a UTIC, în conformitate cu recomandările Grupului de Lucru de Cardiologie de Urgență al Societății Europene de Cardiologie şi realitatea autohtonă a fost prezentată de Dr. Gabriel Tatu-Chițoiu.

De o audiență foarte largă s-au bucurat sesiunea de prezentări de caz în cadrul căreia Dr. Oana Savu (Bucuresti), Dr. Adriana Alexandrescu (Bucuresti), Dr. M. Vlădoianu (Târgoviste) au prezentat trei cazuri extrem de interesante de patologie a aortei (respectiv anevrism de etiologie luetică, disecție de aortă protezată şi disecție de aortă cu probleme de diagnostic diferențial la debut) iar Dr.Ileana Țepeş a prezentat un caz cu totul particular de tromboză de venă cavă superioară.

Aşa cum era de aşteptat, sesiunea interactivă de electrocardiografie (moderată de Prof. Dr. Dan Gheorghe si Dr. Gabriel Tatu-Chitoiu) a fost asistată de un număr mare de colegi. Această sesiune a permis prezentarea şi discutarea, într-o atmosferă relaxată, informală, a unor trasee ECG care, în momentul prezentării pacienților în departamentele de urgență, au ridicat importante probleme de diagnostic diferențial cu consecințe terapeutice imediate.

Dr. Gabriel Tatu Chițoiu

CONFERINȚA GRUPURILOR DE LUCRU ALE SRC

GRUPUL DE LUCRU DE ATEROSCLEROZĂ

Participarea grupului de lucru "Ateroscleroză si aterotromboză" la Conferința Națională a Grupurilor de Lucru ale Societății Romane de Cardiologie a constat din 5 sesiuni, dintre care trei au fost organizate în colaborare cu grupurile de lucru de Cardiologie Intervențională (2 sesiuni) şi de Cardiologie Preventivă si Recuperare Cardiovasculară (o sesiune).

In continuare o sa descriem pe scurt trei dintre aceste sesiuni, celelalte urmând a fi comentate de către colegii de la celelalte grupuri de lucru.

Joi, 8 mai 2008, Grupul de lucru "Ateroscleroză si aterotromboză", în colaborare cu Grupul de lucru "Cardiologie intervențională" au organizat o sesiune comună intitulată: "State of the Art" in ateroscleroza noncoronariana: cum evaluam? Moderatorii acestei sesiuni au fost Prof. Dr. Marius Vintila si Dr. Ileana Arsenescu. Obiectivele principale au fost de a descrie caracteristicile fiziopatologice ale sindroamelor aterosclerotice din alte teritorii decat cel coronarian, de a evidenția importanța evaluării lor, precum si de a descrie modalitățile practice prin care se pot diagnostica.

Doamna doctor Arsenescu, de la Institutul de Boli Cardiovasculare "C.C. Iliescu" din Bucuresti, a prezentat conferința dedicată arterelor periferice. Aceasta a subliniat faptul că arteriopatia obliterantă este o maladie subdiagnosticată în activitatea medicala curentă. Boala are o mare importanță, prezența ei crescând riscul de mortalitate generală de 3 ori, de infarct de miocard de 2-6 ori, iar de boala cerebrovasculară de 4-5 ori. Metoda de screening care s-a impus în ultimii ani este cea a determinarii indicelui de presiune glezna-brat, cu ajutorul aparatului portabil de Doppler continuu, care este ieftină şi uşor de aplicat în practică.

Conferința dedicată bolii cerebrovasculare aterosclerotice a fost susținută de doamna Conf. Dr. Cristina Tiu de la Clinica de Neurologie din Spitalul Universitar de Urgența Bucuresti. Au fost prezentate date recente de patogenie a aterosclerozei carotidiene şi rolul în dezvoltare al markerilor biologici. Totodată, a fost abordat rolul ultrasonografiei vasculare în evidențierea şi caracterizarea placilor de aterom şi în depistarea stenozelor. Discuțiile animate, suscitate de către subiect, s-au focalizat asupra indicațiilor de Doppler transcranian şi asupra semnificației diagnostice şi prognostice a indicelui intimă-media carotidian.

Dr. Roxana Darabont, de la Clinica de Cardiologie si Medicina Internă din Spitalul Universitar de Urgenta Bucuresti, a expus importanța stenozelor aterosclerotice de artere renale. Acestea au o prevalența in crestere datorită fenomenului de imbatranire a populației şi se asociază frecvent cu arteriopatia obliterantă şi mai rar, dar într-o proporție semnificativă, cu leziunile aterosclerotice coronariene sau carotidiene.

In ultimii ani a fost elaborat un concept nou de abordare a riscului cardiovascular, bazat pe diagnosticul aterosclerozei subclinice. Acesta porneşte de la premiza unui răspuns individualizat al vaselor arteriale la agresiunea reprezentată de factorii de risc convenționali. Domnul Prof. Dr. Dragos Vinereanu a prezentat importanța pe care o au noile recomandări ale Societatii Europene de Hipertensiune Arterială de evaluare a indicatorilor structurali şi funcționali de afectare vasculară.

In dimineața zilei de vineri, 9 mai 2008, grupul de lucru a organizat o sesiune intitulată: Tratamentul antiplachetar si anticoagulant: noi frontiere. Moderatorii acestei sesiuni au fost Acad Prof. Dr. Leonida Gherasim şi Conf. Dr. Dan Lighezan. Obiectivele principale au fost de a prezenta stadiul actual al tratamentului antiplachetar şi anticoagulant al sindroamelor coronariene acute, precum şi studiile cele mai recente cu alternative terapeutice moderne ale acestor importante tratamente.

Sesiunea a suscitat un deosebit interes, cu o sala aproape plină, lucru de altfel justificat, având în vedere atât importanța acestui subiect în cadrul patologiei cardiace cât şi progresele importante făcute în ultimii ani in acest domeniu.

Acad. Prof. Dr. L. Gherasim a deschis sesiunea cu prezentarea ghidurilor ESC si ACC/AHA pentru managementul sindroamelor coronariene acute, precizând "convergențele şi punctele de divergente". Astfel, au fost prezentate pe rând importanța biomarkerilor (troponina, BNP sau NT pro-BNP, hsCRP, etc), scorurile de risc şi raportul lor cu prognosticul şi strategia de tratament, punctele de vedere divergente asupra terapiei anticoagulante (HNF, HGMM, fondaparina, bivalirudina).

Conferința Prof. Dr. M. Cinteza a abordat tema: "Medicamente alternative la aspirină şi clopidogrel". Dupa o scurtă introducere privind plachetele şi medicamentele antiplachetare, au fost abordate pe rând noile medicamente în faza de studii clinice (prasugrel, AZD, cangrelor), precum şi medicamente noi în perspectivă (antagonisti de receptori proteaz-activati, antagonisti de adeziune plachetara). Rezistența la aspirină şi clopidogrel a fost pe larg discutată, precizându-se ca aceasta pare a fi o problemă nerezolvată, deoarece condițiile în vivo nu sunt realizate de nici un test de agregare folosit. Domnul Dr. Radu Ciudin a discutat alternativele la tratamentul cu heparina nefracționată in sindroamele coronariene acute. Au fost analizate pe rând mecanismele de actiune si dovezile clinice privind utilizarea heparinelor cu greutate moleculară mică, a fondaparinei, precum şi a bivalirudinei. S-au prezentat într-un mod critic şi succint studiile comparative recente, precum şi recomandările din ghidurile internaționale in vigoare.

In final, doamna Prof. Dr. Doina Dimulescu a analizat alternativele terapeutice la tratamentul cu anticoagulante orale de tip cumarinic. Au fost prezentate studiile clinice recente, precum şi studiile în desfăşurare, cu noi medicamente cu acțiune anticoagulantă orală. Au fost discutate mecanismele acestor noi medicamente, avantajele utilizării lor, precum si potențialul pe care îl au pentru a pătrunde în practica clinica curentă.

In dupa-amiaza zilei de vineri, 9 mai 2008, grupul de lucru a organizat sesiunea: Angiogeneza si celulele stem: „From bench to bedside", moderată de Prof. Dr. Dragos Vinereanu şi Dr. Florina Mirea. Gândită de către organizatori ca o sesiune de avangardă, obiectivele principale au fost de a prezenta bazele stiințifice ale unor posibile terapii revoluționare în cardiologia modernă, precum şi stadiul actual al implementarii acestora în

continuare in pag.18

CONFERINȚA GRUPURILOR DE LUCRU ALE SRC

GRUPUL DE LUCRU DE CARDIOLOGIE INTERVENȚIONALĂ

A treia ediție a Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru ale Societății Române de Cardiologie a luat sfârşit aducându-ne satisfacția unei bogate participări a cardiologilor români dar şi străini, cu remarcabile prezente ale colegilor din alte specialități.

Grupul de lucru de Cardiologie Intervențională a avut sesiuni comune cu grupul de lucru de ateroscleroză şi aterotromboză, grupul de lucru de cardiologie preventivă şi recuperare, grupul de lucru de cardiopatie ischemică, grupul de lucru de cardiologie de urgență.

Joi, 8 Mai ateroscleroza coronariană a fost tema sesiunii comune a grupurilor de lucru de cardiologie interventională şi de ateroscleroza şi aterotromboză cu participarea experților în ecografie vasculară, neurologilor, nefrologilor şi cardiologilor. Au fost subliniate pe parcursul prezentărilor aspecte specifice dar şi comune în boala vasculară periferică, cerebrovasculară, renală. De un interes deosebit s-a bucurat prezentarea datelor despre ateroscleroza subclinică, domeniu în genere subevaluat în partica curentă.

În sesiunea cu componenta "pură" a grupului de lucru de cardiologie interventțională, au fost revaluate într-o "luptă"colegială indicațiile utilizării stenturilor active şi evoluția acestor indicații în ultimii doi ani. Controversa doctorilor D.Deleanu şi F.Ortan a relevat în final revenirea treptată la normalitate a indicațiilor şi beneficiilor majore ale stenturilor active. Au fost prezentate numeroase cazuri clinice, exemplificând decizile de alegere a stenturilor simple sau active în pactica curentă şi complicațiile utilizării acestora (L. Zarma, N. Florescu, M. Ursu).

În sesiunea comuna a grupurilor de lucru de cardiopatie ischemică şi cardiologie intervențională, Prof. Dr. R. Capâlneanu a prezentat o evaluare atentă a studiilor referitoare la alegerea terapiei în angina stabilă, optând asupra rolului primordial al terapiei medicamentoase. Oponentul său în controversa, Conf.Dr.S.Bălănescu a orientat opțiunea terapiei spre cea intervențională.

Revascularizarea chirurgicală a fost evaluată de către Dr. L. Stoica.

Boala aterosclerotică periferică nu a fost lasată deoparte fiind evaluată în sesiunea comună a grupurilor de lucru de cardiologie interventionala şi ateroscleroză şi aterotromboză. În mod deosebit remarcăm progresele făcute şi subliniate de către Dr. M. Croitoru în terapia leziunilor infrapoplitee.

De un deosebit interes s-a bucurat sesiunea dedicată problemelor actuale ale Romaniei în evaluarea şi tratamentul IMA, a grupurilor de lucru de cardiologie intervențională şi de urgență. Au fost prezentate elemente nosologice, teoretice (Dr.B.Mut – Vitcu), dar şi elemente extrem de practice – organizarea Registrului Național de IMA (Dr. Maria Dorobanțu, Dr. G. Tatu-Chitoiu).

Pe parcursul unei şedințe proprii a grupului de lucru de cardiologie intervențională s-au discutat probleme organizatorice, criterii de acordare a competentelor, structura formării de specialitate în cardiologia intervențională, adoptându-se decizii importante.

Dr.Lucian Zarma

continuare din pag.17

practica clinică curentă.

Doamna Conf Dr Dana Iliesiu a subliniat faptul ca în prezent suntem martorii unui interes deosebit privind folosirea terapiei celulare pentru angiogeneza şi pentru regenerare miocardică. Aceste doua concepte necesită o evaluare foarte atentă şi separata pentru a putea intelege mecanismele implicate şi pentru dezvoltarea strategiilor terapeutice specifice. Astfel, au fost discutate modalitațile prin care se poate produce regenerarea miocardica prin angiogeneza, subliniindu-se importanța existenței unor trialuri randomizate largi pentru ca această tehnică să poată patrunde în practica curentă.

Echipa de cercetători de la Timisoara, condusă de Prof. Dr. Virgil Paunescu, pionieri în domeniul cercetării celulelor stem in Romania, a prezentat aspecte teoretice privind posibilitatea folosirii celulelor stem provenite din maduva osoasă pentru regenerarea miocardică, prin trans-diferențiere în cardiomiocite, la pacienții cu boală coronariană severă, cu evoluție către insuficiența cardiacă. Pentru a putea răspunde la intrebarea dacă celulele stem sunt gata pentru practica clinică, doctorul Ovidiu Chioncel a trecut in revistă studiile existente pe aceasta temă. Acesta a concluzionat că deşi există cateva rezultate incurajatoare privind transplantarea intracoronariană sau implantarea endomiocardică de celule stem pentru regenerarea miocardică, aceste rezultate trebuie confirmate pe cohorte mari de pacienti.

Un loc aparte l-a ocupat prezența invitatului special, Doamna Doctor Anna Helgadottir, din Reykjavik, Islanda, membru al Companiei Biofarmaceutice „DeCODE genetics", un leader mondial in descoperirile genetice privind bolile cardiovasculare sau cancerul. Aceasta a prezentat conferința cu tema „Descoperiri genetice recente în boala coronariană ischemică. Cum pot fi ele traduse în practica clinică?", comunicând rezultatele echipei de cercetare DeCODE, aparute deja în reviste de specialitate de mare impact, ca de exemplu Science. Astfel, Anna Helgadottir a arătat ca există o asociere puternică intre infarctul miocardic şi o variantă comună a cromozomului 9p21, prezenta la 21% din populatia generală, procent care are un risc estimat de infarct miocardic de 1.64 ori mai mare decat a non-purtatorilor acestei variante. In concluzie, s-a subliniat importanța testelor genetice pentru evaluarea riscului cardiovascular şi a creării unor strategii terapeutice cu impact major în sănătatea publică.

Prof.dr.Dragoş Vinereanu

CURS
IMAGISTICA ÎN EVALUAREA PATOLOGIEI CARDIOVASCULARE

La Constanța, în Aula Magna a Facultății de Medicină s-a desfăşurat, vineri, 6 iunie 2008, cursul "Imagistica în evaluarea patologiei cardiovasculare". Manifestarea a fost organizată de Societatea Română de Cardiologie, director de curs a fost d-na prof. dr. Carmen Ginghină şi s-a desfasurat cu sprijinul firmelor: Astra-Zeneca, Actavis, LaborMed, Zentiva, ArtMed, Sanofi Aventis şi BTL.

Tematica a fost deosebită şi a cuprins explorarea imagistica în: boli cardiace congenitale, definirea infarctului miocardic acut (IMA), hipertensiunea pulmonară (HTP) şi stenoza aortică.

Dr. Ioana Ghiorghiu a prezentat evaluarea imagistică în coarctația de aortă, cauza de HTA secundară la tineri.

CT şi RMN sunt metode care deschid ferestre noi pentru cardiologi în evaluarea şi stabilirea conduitei terapeutice în afecțiuni cardiovasculare. D-na Conf. Ioana Lupescu a prezentat prelegeri interesante privind utilitatea acestor metode în evaluarea unor boli cardiace congenitale şi în trombembolismul pulmonar acut, afecțiune severă, cu incidență în creştere în ultimul timp poate şi datorită îmbunătățirii metodelor de diagnostic.

Ecocardiografia în evaluarea pacienților cu infarct miocardic acut a fost prezentată de d-na Prof. Maria Dorobanțu. Modificările ecocardiografice se încadrează în criteriile de diagnostic pentru IMA conform noii definitii a IMA. Coronarografia şi angioplastia coronariană în IMA a fost prezentată de dr. Dan Deleanu şi urmarită cu interes de colegii prezenți. Dacă privim electrocardiograma ca metodă imagistică, prelegerea susținută de d-na Prof Craiu a subliniat că este şi rămâne examinarea imediat urmatoare examenului clinic, indispensabilă, în diagnosticul IMA. Dr. Ruxandra Jurcuț a prezentat utilitatea CT şi RMN în IMA.

HTP a fost un alt subiect interesant al acestui curs. D-na Prof. Carmen Ginghină a prezentat strategia evaluării imagistice a HTP, în trepte logice de evaluare, iar d-nul Conf. Ioan Coman a prezentat aspecte inedite privind evaluarea în dinamică a HTP.

Stenoza aortică afecțiune frecventă în prezent, care necesită uneori evaluări imagistice multiple pentru definirea corectă a severității şi stabilirii conduitei terapeutice a fost subiectul unor prezentări interesante: "EKG în stenoza aortică şi corelații cu ecocardiografia" - Prof. Nanea, "Aspecte vechi şi noi în evaluarea ecocardiografică a stenozei aortice" dr. Bogdan Popescu şi "Metode noi de evaluare a funcției VS la bolnavi cu stenoza aortică" prezentate de dr. Andreea Teodorescu.

Prezentările de caz pe subiectele abordate în curs au fost realizate de dr. Marius Toringhibel, dr. Cristina Voiculeț şi dr. Cosmin Călin.

Au participat la acest curs: medici specialişti şi rezidenți cardiologi, neurologi, internişti, radiologi specializați în ecografie CT si RMN, medici de medicină de urgentă, medici de familie.

Dr. Cristina Voiculeț

MAEŞTRI ŞI DISCIPOLI

Provenim cu toții din diverse Şcoli de Cardiologie.

Profesorii acestor Şcoli sunt Maeştrii noştri spirituali.

De regulă le respectam perceptele şi uneori (mai rar…) le celebram prezența.

Astfel **Dr. Matei Iliescu** şi **Prof. Bradu Fotiade** au fost invitați de onoare ai Societății Romane de Cardiologie – filiala Bucureşti – si au primit Diplome de Excelență.

Dr. Matei Iliescu – maestrul multora dintre noi în cea mai dificilă parte a specialității "cardiologia clinică" – a fost omagiat de discipoli şi distins în special pentru efortul didactic de descifrare a bolilor cardiace congenitale.

Prof. Dr. Bradu Fotiade – realizatorul primului cateterism cardiac în România – a fost aniversat la 80 de ani de elevii săi care lucrează azi în Laboratorul de Cateterism al Spitalului Fundeni. "Fundeni, mon amour" scria Bradu Fotiade într-o carte…

În ambianta elegantă a Filialei Bucureşti a Societății Române de Cardiologie cardiologii i-au aplaudat îndelung.

Respectul maeştrilor, continuarea tradiției - sunt condiții ale succesului discipolilor.

Prof. Dr. Carmen Ginghină

CURS

URGENȚE CARDIOVASCULARE PEDIATRICE

DINCOLO DE APARENȚE

La început de Cireşar a avut loc la Tg. Mures primul din seria de trei cursuri intitulate ‘’Urgențe cardiovasculare pediatrice”. Cursul, organizat de Grupul de Lucru de Cardiologie Pediatrică (prin preşedintele acestuia, Dr. Anca Sglimbea), sub egida Societății Române de Cardiologie şi a Universității de Medicină şi Farmacie Tg. Mures, vine să umple un gol în sistemul de pregatire românesc. În lipsa (încă) a unui program de training național în cardiologia pediatrică, posibilitatile de informare în acest domeniu rămân extrem de reduse. De aceea, tema acestui curs a căutat să raspundă la probleme stringente pentru medicul confruntat cu patologie cardiologică pediatrică. În lumea de azi, în care, la nivel mondial, cardiologia pediatrică s-a dezvoltat într-o specialitate cu totul aparte, care se ramifica deja in subspecialități şi specialități conexe, situația din România, în care o mână de medici se luptă cu o patologie extrem de complexă, ar trebui să tragă un semnal de alarmă la nivelul structurilor cu putere de decizie.

Cursul s-a structurat în patru părți, cu tematici diferite.

Prima sesiune s-a axat pe problematica insuficienței cardiace la copil. Pornind de la discutarea diagnosticului clinic în insuficiența cardiacă (Conf. Dr. Angela Butnaru, Clinica Pediatrie III, Cluj), trecând prin diagnosticul ecocardiografic, sesiunea s-a finalizat cu dezbaterea terapiei medicamentoase (şi nu numai) a acestui sindrom (Dr. Roxana Toma, Institutul de Boli Cardiovasculare şi Transplant Tg. Mures). De un interes deosebit s-a bucurat prezentarea D-lui Prof. Dr. Mircea Cinteza asupra tehnicilor ecocardiografice noi de evaluare a insuficienței cardiace (Doppler tisular, speckle tracking, ecocardiografia 3D), care, deşi apărute pentru evaluarea adultului cardiac, îşi gasesc tot mai mult utilitatea în patologia cardiologicăa

continuare in pag.22

STIMAȚI COLEGI,

Vă invităm să vă înscrieți în

Grupurile de Lucru ale Societății Române de Cardiologie

conform preocupărilor pe care le aveți în anumite domenii ale cardiologiei. În conformitate cu deciziile votate în Adunarea Generală din septembrie 2005, modalitatea de înscriere este următoarea:

- Pot deveni membri ai Grupurilor de Lucru numai membrii Societății Române de Cardiologie;

- Înscrierile se pot face în maxim două Grupuri de Lucru;

- Doar membrii înscriși au dreptul de a alege și de a fi aleși în conducerea Grupului de Lucru respectiv.

Vă rugăm să completați formularul de înscriere de **mai jos** să îl trimiteți prin fax 021 2500100 la sediul S.R.C.

continuare din pag.21

pediatrică. Prezentări de cazuri interesante şi intens dezbătute au venit în completarea primei părți.

A doua parte s-a referit la problema mereu spinoasă a aritmiilor la copil. D-na Dr. Mihaela Grecu (Institutul de Boli Cardiovasculare Iaşi) a sistematizat într-un mod extrem de atractiv şi interesant diagnosticul electrocardiografic şi terapia (mai ales cea invazivă) a aritmiilor la copil. În completare, prezentarea D-nului Dr. Gabriel Ivanică (Institutul de Boli Cardiovasculare Timişoara) a definit o stratificare a riscului aritmiilor la copil. Şi această sesiune s-a completat cu prezentările de cazuri, care, dincolo de valoarea lor medicală, au subliniat problemele concrete de care se lovesc medicii (lipsa de medicamente antiaritmice, posibilitatile limitate de tratament invaziv a aritmiilor la copil în România).

A treia parte a cursului s-a ocupat de problema malformațiilor cardiace congenitale la nou născut. Într-o țară fără un registru de boli cardiovasculare congenitale la copil, cu posibilități de diagnostic limitate la un număr redus de centre, abordarea nou născutului cu malformație cardiacă rămâne o provocare. Prezentarile lectorilor au redat adevărata dimensiune a acestei probleme, dezbatând tema de la formele de prezentare clinica (Dr. Eliza Cinteza, IOMC Bucuresti), stratificarea riscului (Dr. Sorin Pascanu, IBCvT Tg. Mures), posibilitățile invazive şi neinvazive de tratament (Dr. Anca Sglimbea, IBCvT Tg. Mures), până la modalitățile de tratament chirurgical (Dr. Horatiu Suciu, IBCvT Tg. Mures).

Ultima sesiune a venit în completarea celei anterioare şi a aparținut în totalitate, în ceea ce priveşte lectorii, SMURD Tg. Mureş. Dr. Simona Bratu a punctat noutățile în materie de protocoale de resuscitare. Dr. Raed Arafat a detaliat problema transportului pacientului cu patologie cardiacă, de vârsta neonatală sau pediatrică. Tematica, în esență dificilă, a suscitat numeroase discuții.

Deşi scurt, cursul de la Tg. Mures şi-a atins obiectivele: informare medicală, dar şi definirea problemelor concrete existente în această supraspecialitate, pentru a crea premisele cautării unor rezolvări viabile. Însă fără acțiunea duală, a lumii medicale implicate, pe de o parte, şi a factorilor de decizie, pe de altă parte, totul nu va rămâne decât un alt demers născut pentru a se transforma în amintire sau uitare.

Dr. Roxana Toma

FORMULAR DE ÎNSCRIERE ÎN GRUPURILE DE LUCRU ALE SOCIETĂȚII ROMANE DE CARDIOLOGIE

SOCIETATEA ROMANĂ DE CARDIOLOGIE

Nume şi prenume

Loc de muncă

Adresă

Funcție

Titluri profesionale şi ştiințifice

Telefon
e-mail

Doresc să mă înscriu în următoarele Grupuri de Lucru (G.L.)
(maxim 2 G.L., bifați căsuța ☑)

Grupuri de Lucru ale SRC

- Ateroscleroză ☐
- Cardiologie de urgență ☐
- Cardiologie invazivă ☐
- Cardiologie Pediatrică ☐
- Cardiologie Preventivă şi Recuperare ☐
- Cardiopatie ischemică ☐
- Ecocardiografie ☐
- Electrofiziologie şi Pacemakeri ☐
- Hipertensiune arterială ☐
- Insuficiență cardiacă ☐

AGENDA MANIFESTĂRILOR ȘTIINȚIFICE ORGANIZATE DE SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE
- 2008 -

IUNIE

Expert Meeting CARDIODIAB	**20 – 21 iunie**	Sinaia
CULTURA	**27 iunie**	Iaşi
Controverse în Cardiologie	**27 iunie**	Cluj-Napoca

SEPTEMBRIE

CONGRESUL NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE,	**20 – 23 septembrie,**	**Sinaia**

OCTOMBRIE

Urgențe cardiovasculare pediatrice	**3-4 octombrie**	Iaşi
Controverse în Cardiologie	**17 octombrie**	Iaşi
PROVAS III	**18 octombrie**	Cluj-Napoca
CARDIO-PREVENT - Cardiologie preventivă	**24 octombrie**	Cluj-Napoca
Imagistica în patologia cardiolovasculară	**30 octombrie**	Sinaia
CULTURA	**31 octombrie**	Galați

NOIEMBRIE

PROVAS III	**1 noiembrie**	Timişoara
LACUNA	**7 noiembrie**	Timişoara
Urgențe cardiovasculare pediatrice	**14-15 noiembrie**	Timişoara
Controverse în Cardiologie	**21 noiembrie**	Timişoara

Al **47-lea Congres Național de Cardiologie, 20 – 23 septembrie 2008**
Casino – Hotel Internațional, Sinaia

TAXA PARTICIPARE

1.05 – 31.06.2008	
Rezidenti	**90 RON**
Membri SRC	**200 RON**
Nemembri SRC	**285 RON**
Insotitori	**150 RON**

Dupa data de 1 iulie 2008 nu se mai fac inscrieri decat in perioada congresului

Inscrierile din perioada congresului sunt limitate si nu se garanteaza primirea materialelor

Taxa de participare se poate plati la sediul Societatii Romane de Cardiologie – Str.Avrig 63, sector 2, 021578 Bucuresti, sau in COD IBAN RO33 RNCB 0082 0441 8749 0001, deschis la B.C.R. – Sucursala UNIRII

Taxa de participare include: participarea la lucrari, primirea materialelor congresului, participarea la cocktail-uri şi primirea atestatului de participare. Participarea la lucrari, zona de expozitie si la cocktail-uri se va face numai pe baza de ecuson.

Tehnoredactare
dr. Călin Cosmin
Florentina Cristache

1. IMS data 2000-2006; www.pubmed.gov, ultima accesare 12 februarie 2008

Grup sanofi aventis
Sănătatea mai presus de orice
Millennium Building Center, Str. Armand Călinescu nr. 2 - 4, Et. 14,
Sector 2, Cod 021012, București, Tel: 021 317 31 36, Fax: 021 317 31 34

CLEXANE® enoxaparin
Viața depinde de el